

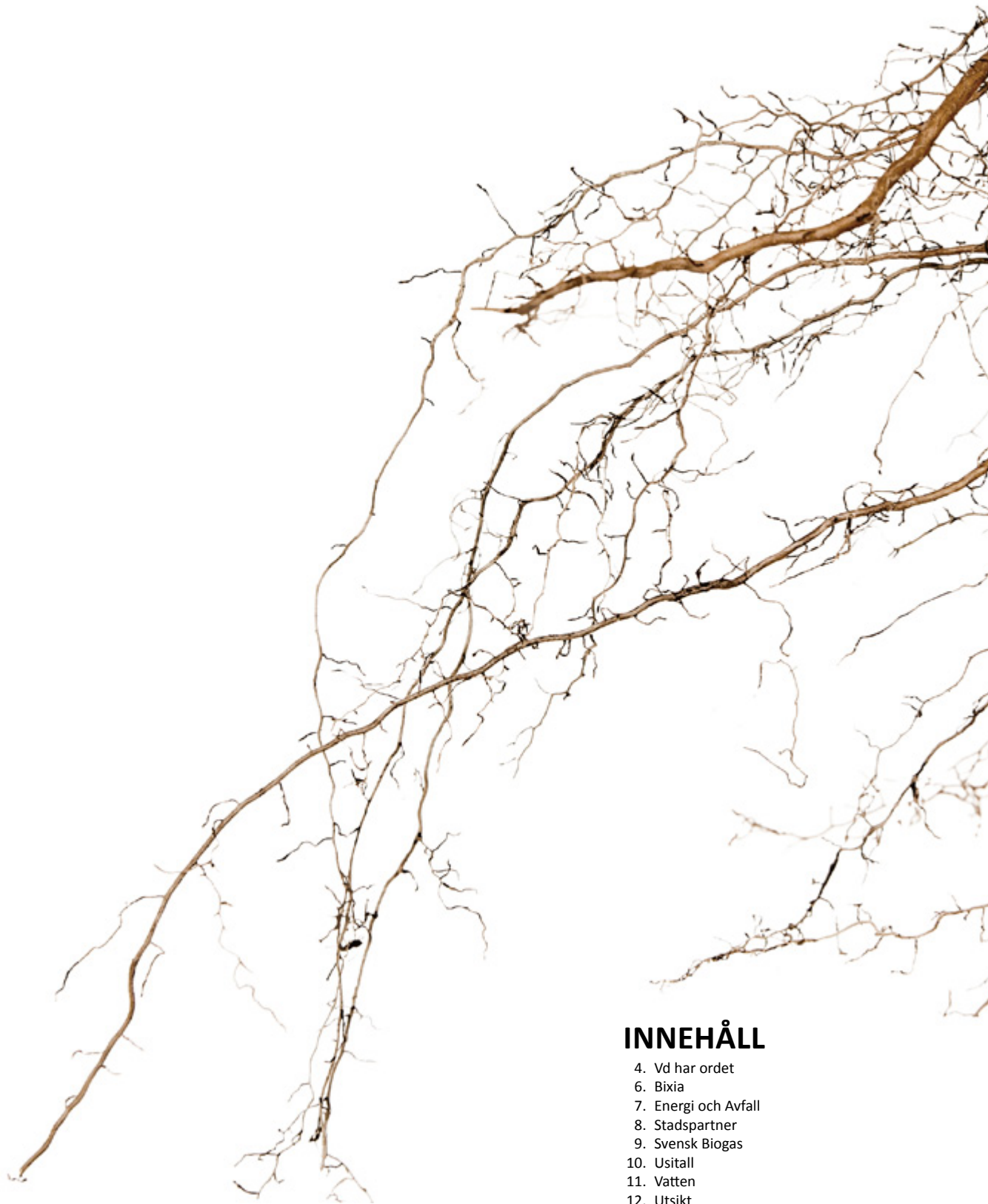

NÄRING

FÖR ETT HELT SAMHÄLLE

Tekniska Verken – Verksamhetsberättelse

2009

INNEHÅLL

4. Vd har ordet
6. Bixia
7. Energi och Avfall
8. Stadspartner
9. Svensk Biogas
10. Usitall
11. Vatten
12. Utsikt
13. Personal
14. Styrelse och ledningsgrupp
16. Klimatsmart – från vision till verklighet
18. Aktiviteter för ökad hållbarhet
- Årsredovisning**
20. Förvaltningsberättelse
24. Resultaträkningar
25. Balansräkningar
27. Kassaflödesanalyser
29. Noter och kommentarer
35. Revisionsberättelse
36. Fakta och statistik

VD STIG HOLM HAR ORDET

NÄRING OCH SYRE FÖR ETT HELT SAMHÄLLE – I RÄTT VÄXTKLIMAT

Vår verksamhetsberättelse för 2009 har fått titeln "Näring – för ett helt samhälle", illustrerad med ett kraftigt förgrenat rotsystem. Det försörjer ett friskt och välvårdat träd med frodigt gröna blad som på ett raffinerat sätt producerar syre till atmosfären. Trädet och rötterna är en utmärkt symbol för Tekniska Verken och vad vi strävar efter att åstadkomma. Vi tar vara på naturens resurser, omvandlar och förädlar dem på bästa tänkbara sätt och erbjuder dem i nyttigheter som gör att hela samhället kan andas och utvecklas. Det finns dock ett par fundamentala yttre villkor för att detta ska fungera långsiktigt – rätt jordmån och ett gynnsamt växtklimat.

Efter tio år på Tekniska Verken har jag en oerhört stark tilltro till vår inneboende kapacitet och förmåga att åstadkomma nytta, tack vare den aldrig sinande drivkraften hos engagerade medarbetare. Vi har skapat ett utbud av produkter och tjänster som ger Linköping förutsättningar att fortsätta expandera. Vi har tillägnat oss ny kunskap som har gjort oss till ett av landets mest framstående bolag inom energi- och miljöområdet. I samarbete med Linköpings universitet är vi på väg mot nya landvinningar med stor framtidspotential inom material- och resursbesparing. Vi har skapat många samarbeten som gynnar företagandet i regionen. Allt detta ger oss goda möjligheter att vara med och driva utvecklingen av det hållbara samhället.

Under 2009 har vi påverkats på flera sätt av lågkonjunkturen, bland annat genom kraftigt höjda materialpriser och låga marknadspriser på el under större delen av året. Trots detta kan jag med stolthet konstatera att vårt ekonomiska resultat, efter finansiella poster, ligger på samma nivå som rekordåret 2008. Därmed följer vi en obruten nioårig tradition av ökade resultat för Tekniska Verken. Att vi som kommunägt bolag går med vinst blir ibland föremål för diskussion, men jag vill än en gång betona hur viktigt detta är för vår långsiktiga förmåga att skapa samhällsnytta. Under de senaste tio åren har vi kunnat återinvestera i genomsnitt 600–700 miljoner kronor per år i miljöanpassad teknik, till nytta för våra kunder i regionen och i ett vidare perspektiv för hela jorden. Och detta med fortsatt konkurrenskraftiga priser.

När det gäller jordmånen och växtklimatet i samhället framöver för den typ av verksamhet som Tekniska Verken bedriver är jag mer road. Intresset för infrastruktur, energiförsörjning och miljöfrågor har ökat drastiskt under de senaste åren, vilket är mycket positivt. Trots detta kan vi skönja en återgång till allt större reglering av marknaden. Under 2010 kommer nya regler i konkurrenslagen som gör det svårare, eller rent av omöjligt, för statliga, kommunala och landstingsägda bolag att bedriva viss typ av säljverksamhet. Det finns idéer om att elnätsverksamheten ska få en ny rigid prismodell där avgifterna bestäms fyra år i förväg. Energimarknadsinspektionen föreslår prisregleringar på fjärrvärme som det enda sättet att skapa långsiktig trygghet för kunderna och har även börjat utreda om Svenska Kraftnät ska ta över de gasnät som är på väg att byggas upp i landet. Vi är väl ändå överens om att vi har ett gigantiskt miljöproblem framför oss? Då borde vi också förstå värdet av att arbeta konstruktivt med okonventionella metoder, innovativa produkter och helhetssyn på samhällets olika funktioner, i stället för att hämma utvecklingsförmågan genom enkelspåriga politiska beslut, tagna ur sitt sammanhang.

Här kan Tekniska Verken bidra till en gynnsam utveckling genom att vara ett föredöme i branschen och visa på goda exempel. Vi har rönt stor uppmärksamhet internationellt för vårt sätt att utvinna energi ur avfall och för våra satsningar på såväl biogasproduktion som konvertering av fordon till biogasdrift. Vi fortsätter att leverera konkurrenskraftig fjärrvärme, ibland genom intressanta industrisamarbeten, och vi har ett av landets säkraste elnät. Vi lyckas väl med att samtidigt vara både klimatsmarta, nytänkande och prisvärda. Vi har dessutom fortsatt starkt förtroende hos våra banker, som bekräftelse på vår stabilitet. Vi hade aldrig nått så här långt utan kloka medarbetare i Linköping, Katrineholm, Norrköping och övriga orter, som ges frihet under ansvar i sitt arbete. För det är nytänkande och utveckling, inte förvaltning och reglering, som skapar förutsättningar att ta vara på näringen och producera syre – för ett helt samhälle.

"Under de senaste tio åren har vi kunnat återinvestera i genomsnitt 600–700 miljoner kronor per år i miljöanpassad teknik, till nytta för våra kunder i regionen och i ett vidare perspektiv för hela jorden."

FRAMÅT MED FÖRNYBAR ENERGI

BIXIA

För Bixia blev 2009 ett händelse-rikt år under en omtumlande finansiell period. Konjunktur-nedgången slog hårt mot många industriföretag, vilket direkt avspeglade sig i minskade elinköp. Efter en tid med relativt stabil förbrukning har elkonsumtionen

i Sverige under 2009 minskat med cirka tio procent. Trots krympande elmarknad har Bixia fått fler kunder och ökat elleveranserna.

– I vår ambitiösa affärsplan ingick att sikta på en större marknad. Vi valde att samla våra verksamheter under ett nytt varumärkesnamn, som varken är geografiskt eller produktmässigt begränsat, och som fungerar i hela Norden. Lanseringen av Bixia har varit en lärorik och framgångsrik resa, som har slutförts mer gynnsamt än vad vi vågade hoppas på, konstaterar Bixias vd Tom Istgren.

Bixia satsar stort på inköp av närproducerad och förnybar el, samt egen utbyggnad för vindkraftsproduktion. Sedan december 2008 är Bixia delägare i Höglandsvind som driver vindkraftsprojekt i Småland. Under sommaren köptes två vindkraftsaggregat i Falkenberg. Ett aggregat har också uppförts som en del i en större vindkraftspark på Rodovålen i Jämtland. Vid årsskiftet avslutades en affär som innebär att Bixia blir delägare i en vindkraftspark i Småland.

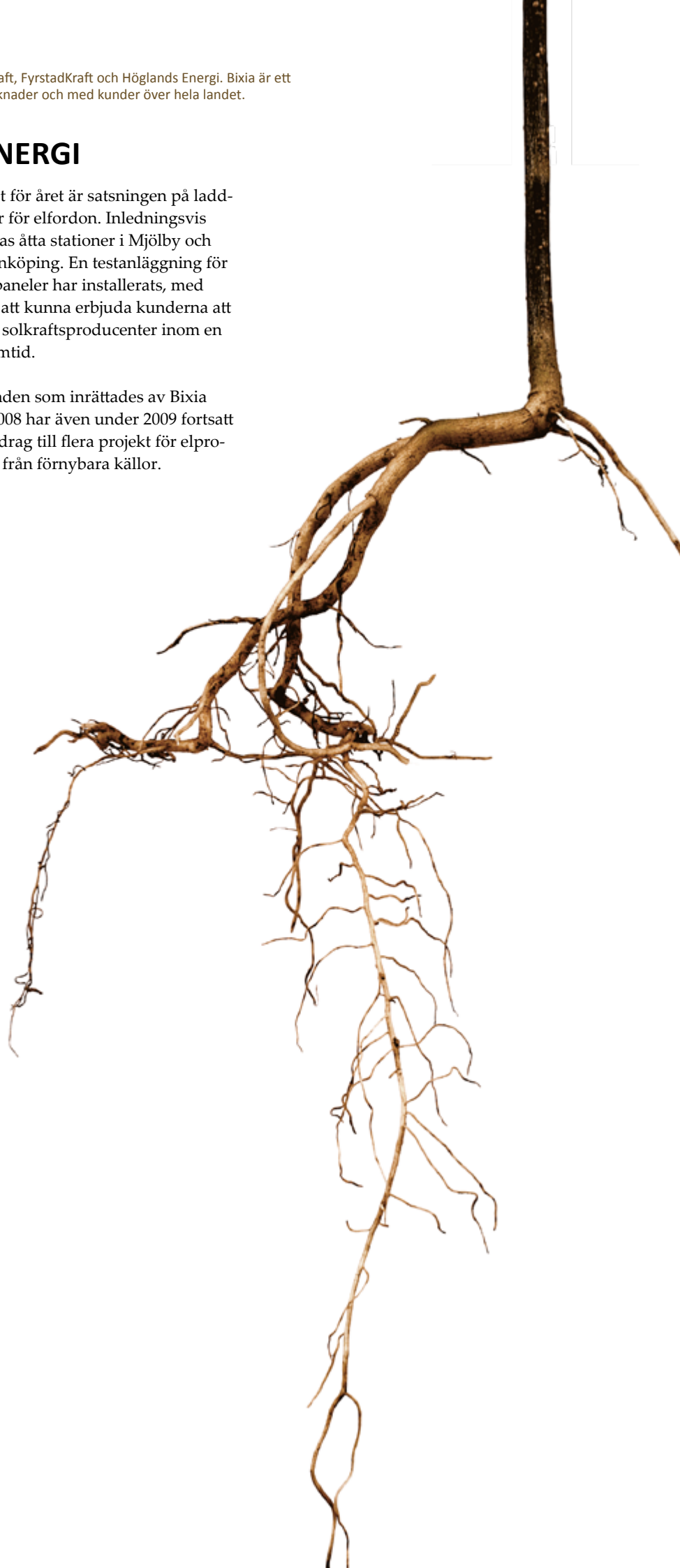
– Vi köper inte vindkraft för att primärt bli producenter utan för att stödja vår affärsmodell. Vi vill erbjuda våra kunder att köpa in sig i anläggningarna och aktivt medverka till en omställning mot förnybar el. Primärt gäller det våra företagskunder, men vi kommer även att lansera intressanta alternativ för privatmarknaden, kommenterar Tom Istgren.

Ett nytt samarbete med OKQ8, som erbjuder sina kunder och medlemmar el, har tillfört ytterligare 25 000 kunder och tillväxtpotentialen bedöms som god. Som ett led i den geografiska expansionen har nya kontor öppnats i både Göteborg och Helsingborg.

På telefonisidan har tillväxten varit mycket stark och antalet telefonikunder har fördubblats, från cirka 9 000 till närmare 20 000.

En nyhet för året är satsningen på laddstationer för elfordon. Inledningsvis installeras åtta stationer i Mjölby och fyra i Linköping. En testanläggning för solcellspaneler har installerats, med sikte på att kunna erbjuda kunderna att bli egna solkraftsproducenter inom en snar framtid.

Miljöfonden som inrättades av Bixia under 2008 har även under 2009 fortsatt att ge bidrag till flera projekt för elproduktion från förnybara källor.

FRÅN AVFALL TILL ENERGI MED FULL KRAFT

ENERGI OCH AVFALL

År 2009 blev ett turbulent år där den globala finanskrisen slog hårt mot näringslivet och konjunkturen. Det innebar att avfallsmängderna från både företag och hushåll minskade drastiskt. För att uppväga det har Tekniska Verken sålt behandlingstjänster i en större region, även internationellt i bland annat Norge. Under hösten återhämtade sig inflödet av avfall och läget normaliserades.

– Det är en stor fördel att vi har vår avfallsanläggning nära Gärstadverket, vårt kraftvärmeverk. Det gör att vi har både tillstånd och utrymme att lagra avfall i balar och kan jämna ut flödet. Det är viktigt i en tid då konkurrensen om avfall som bränsle ökar i denna del av landet, där det finns flera avfallsförbränningsanläggningar, säger divisionschef Anders Jonsson.

Under våren 2009 invigdes det nya kraftvärmeverket i Katrineholm. Därmed produceras för första gången el från kraftvärme lokalt på orten. Energiproduktionen

sker nu nästan uteslutande med lågförädlad biobränsle, mest returträ och skogsavfall. Vid Katrineholms återvinningsanläggning Vika har lagringsytor ställts i ordning för buffertlagring av bränsle.

Under 2009 påbörjades byggnationen av en ny turbin vid Gärstadverket. Tack vare turbinen kommer produktionen av energieffektiv el från kraftvärme att öka. Turbinen kommer att tas i drift under hösten 2010. En ny reningsanläggning som tar bort ammoniak i avloppsvattnet från Kraftvärmeverket har också installerats. Tidigare beviljade miljötillstånd trädde i kraft under året vilket ger möjlighet att använda ett bredare spektrum av avfallsklassade bränslen och därmed ökad flexibilitet.

Den totala elproduktionen har volymmässigt varit ungefär normal, medan elpriset varit markant lägre.

Anläggningsarbeten för en ny modern återvinningscentral vid Gärstadverket för privat- och företagskunder inleddes under året. Den nya anläggningen förläggs till ett område i närheten av den gamla

som är bättre anpassat för privatkunder som då slipper den tunga trafiken.

Utbyggnaden av fjärrkylanätet har fortsatt och kontrakt har tecknats med bland andra Universitetssjukhuset i Linköping och Ericsson. Fjärrkyla har även installerats i Linköpings Konsert & Kongress.

Antal fjärrvärmekunder har fortsatt att öka, dock i en lägre takt än tidigare. Under året har mycket av våra resurser koncentrerats till utbyggnaden i Lingham där nu cirka 170 villor värms med fjärrvärme.

STADSTEKNIK FÖR FRAMTIDENS SAMHÄLLE

STADSPARTNER

Sedan 2002 har Stadspartner kontinuerligt utvecklat tekniken för konvertering av främst personbilar från bensin- till biogasdrift. Verksamheten ligger väl i linje med Svensk Biogas satsningar på att tillhandahålla fordonsbränsle i regionen och bidrar till ökad satsning på miljöanpassad trafik. Stadspartner har nu flera motortyper godkända för konvertering.

– Vi befinner oss i en spännande fas där vi förhandlar med två japanska biltillverkare. Under året har vi också inlett ett samarbete med Volvo Lastvagnar, för konvertering av Volvos sjuliters dieselmotor till en blandning av biogas och diesel. Utrustningen levereras från ett brittiskt företag och vi svarar för monteringen. Den första lastbilen fanns på plats i slutet av året och vi kommer att bygga om ett tiotal fordon i början av 2010, berättar Stadspartners vd Stefan Harrysson.

– Vi ser goda möjligheter att växa och därför har vi under 2009 förberett för att inrätta ett nytt affärsområde för fordonskonvertering.

Under 2009 tog Stadspartner över den internt utvecklade produkten Capere och kan nu erbjuda en ny tjänst för tömning av transformatorgropar, med såväl ekonomiska som miljömässiga vinster. Transformatorgroparna är avsedda att fånga upp olja som rinner ut vid transformatorhaverier och som normalt blir fyllda med oljehaltigt regnvatten. Dessa måste tömmas regelbundet. Med den nya metoden analyseras oljehalten vid tömning så att vattnet kan hanteras optimalt – som vanligt avloppsvatten eller miljöfarligt avfall.

Lågkonjunkturen resulterade i lägre beläggning på entreprenadverksamheten, pressade priser för utförda tjänster och därmed lägre omsättning. En stor del av verksamheten är dock löpande avtalsbundna projekt.

Ett av Stadspartners största projekt har varit anläggningen av transitledningarna för vatten och avlopp mellan Norrköping och Skärblacka som färdigställts under året. Efter upphandling har ett ramavtal tecknats med Tekniska Verkens division Energi och Avfall för utbyggnad av ledningsnät och anläggning av serviser för fjärrvärme och fjärrkyla.

Stadspartner erbjuder ett brett sortiment av tjänster för energieffektivisering. Under året har kartläggning och analysering genomförts för bland annat Saab och Arla. Samarbete har också etablerats för energirådgivning och effektivisering till Bixias kunder.

Ett treårigt avtal har tecknats med Norrköpings kommun för drift av belysningsatsningen "stad i ljus". Stadspartner samarbetar även med Utsikt, bland annat för Vinterljus i Linköping.

Stadspartner är sedan tidigare certifierade inom kvalitet, miljö och arbetsmiljö. För den fortsatta utvecklingen har verksamhetsprocesserna kartlagts och reviderats. Det tidigare ledningssystemet för arbetsmiljö har ersatts av OH-SAS 18001, med sikte på ständig förbättring, på samma sätt som ISO 9001 och ISO 14001. Externrevision genomfördes i oktober med gott resultat.

ALLT FLER HAR KLIMATSMART BIOGAS I TANKARNA

SVENSK BIOGAS

– Vi har jobbat outtröttligt i många år och haft en positiv utveckling, men under det senaste året har vi sett en otrolig marknadsutveckling. Många som tidigare pratat om miljöanpassad trafik har börjat agera. Det har utan tvekan blivit status att ha en miljöanpassad bil och då är faktiskt en biogasbil det bästa man kan välja. Vi ser också ökade satsningar hos de stora biogasförbrukarna. Östgötatrafiken

som redan har biogasdrivna bussar i tätortstrafiken har som vision att vara helt fria från fossilt bränsle år 2015. Samtidigt finns ett stort intresse från lastbilstillverkarna att använda gas som fordonsbränsle, berättar Christer Setterdahl, vd för Svensk Biogas.

Under 2009 har företaget fått cirka 50 nya biogaskunder per månad och försäljningen via publika mackar har ökat med ungefär 40 procent i regionen. Årsproduktionen landade på 8,7 miljoner Nm³ (Normal-kubikmeter) gas.

Svensk Biogas räknar med fortsatt snabb tillväxt på marknaden. För att möta den ökande efterfrågan har produktionsanläggningen i Norrköping byggts ut till dubbel kapacitet under året och i Linköping pågår en utbyggnad med ytterligare en rötchammare. Fler tankställen är under uppbyggnad och kapaciteten utökas på befintliga mackar.

– Detta är en stor utmaning för oss som innebär att vi satsar stora resurser på projektering, planering och processutveckling samtidigt som vi trimmar vår organisation, allt för att klara produktion och distribution framöver. I takt med att vi växer har vi också förbättrat kommunikationen med och servicen till våra kunder, bland annat genom utökad kundservice, säger Christer Setterdahl.

Ett vidgat samarbete med Scanbanar även det väg för ökade volymer. Samtidigt har processutvecklingen resulterat i avsevärt bättre gasutbyte från råvaran.

– Under 2009 investerade vi 42 miljoner kronor i produktionsanläggningar och infrastruktur i regionen för ökade gasvolymer och bättre tillgänglighet för tankning. Bland annat har två nya mackar uppförts i Norrköping respektive Motala. Via vårt delägarskap i Västervik Biogas har vi även utökat biogasregionen österut.

KLIMATNYTTA FÖR VÄRLDEN MED NY AFFÄRSMODELL

USITALL

Usitall har rönt stor internationell uppmärksamhet för kunskapen om hur vi når klimatfördelar genom att skapa sammanhang mellan råvara, avfallshantering och energiproduktion. Under företagets andra hela verksamhetsår har affärsverksamheten kommit igång, med östra Europa som fokusmarknad.

– Här finns starka drivkrafter för att både komma tillrätta med avfallsproblemen och minska sårbarheten i energiförsörjningen. Pressen är också stor att möta kraven enligt EU-direktiven för avfalls- och energisektorerna och samtidigt uppfylla klimatmålen i de så kallade 20-20-20-målen*, där omställningen till förnybara bränslen är en viktig del. Här finns alltså en stor potential att skapa både kundnytta och klimatnytta. Under året har vi arbetat med projekt i Rumänien, där Saabs tidigare etablerade kontakter varit till stor nytta. Vi har bland annat utrett förutsättningarna för en avfallsförbränningsanläggning i Tulcea, vid Donaudeltat mot Svarta Havet, berättar Usitalls vd Stellan Jacobsson.

– En annan intressant marknad är Polen. Landet är stort och man har

haft en finansiell tillväxt även under den ekonomiska krisen. Nu behövs ett snabbt agerande, då tiden är kort för att uppfylla EU-kraven. Under 2009 har vi också medverkat i ett par uppdrag i Kanada som gäller omställning från gasbaserad till biobränslebaserad energiproduktion. Och som tidigare har vi tagit emot många internationella besök i Linköping där Tekniska Verkens egna anläggningar är praktexempel på vad vi kan åstadkomma.

Usitalls affärsmodell är utformad med tanke på företagets ägarstruktur.

– Lagen om vissa kommunala befogenheter tillåter tjänsteexport, vilket vi har att hålla oss till. Men att bara sälja konsulttimmar är svårt och har inte någon större potential att skapa intressanta affärer. Konsultuppdragen upphandlas på marknaden och det finns stora internationella aktörer som är jätteduktiga inom teknik- och miljöfrågorna. Vi vill i stället basera vår affär på den unika kunskap som Tekniska Verken-koncernen byggt upp i sin roll som ägare och operatör av anläggningar. Under 2009 har Usitall därför utvecklat en affärsmodell som bedöms ha en stor potential för en långsiktig och hög lönsamhet, förklarar Stellan

Jacobsson.

– Affärsmodellen innebär att vi utvecklar hela avfallsförbränningsprojektet fram till uppförande av själva anläggningen. Då säljer vi projektet till den aktör som önskar etablera sig som ägare av avfallsförbränningsverksamhet, med bästa effektivitet och miljöprestanda. Projektutvecklingen innebär att vi identifierar en köpare av energin för lång tid, säkerställer att avfallet finns tillgängligt, att en leverantör åtar sig att bygga anläggningen och att någon åtar sig att ansvara för drift och underhåll. En fullständig projektutveckling innebär också att finansieringen löses. För den som vill etablera sig som waste-to-energy-aktör är detta en intressant lösning och vi erbjuder en genväg till de resultat som vi har uppnått i Linköping. Här läggs bara tre procent av avfallet på deponi samtidigt som vi har 72 procent förnybara bränslen i den totala energiproduktionen.

* Målen är att till år 2020 ska utsläppen av koldioxid minska med 20 procent jämfört med 1990 års nivå, 20 procent av den energi som används inom EU komma från förnybara källor och den totala energiförbrukningen minska med 20 procent.

VATTEN svarar för dricksvattenförsörjning och rening av avloppsvatten. Divisionen ansvarar också för att utveckla och driva ledningsnäten för dricksvatten, avloppsvatten och dagvatten, totalt cirka 200 mil.

TRYGGARE DRICKSVATTEN – RENARE AVLOPPSVATTEN

VATTEN

Årets mest synliga bevis på division Vattens verksamhet är det nyrenoverade vattentornet.

Efter 51 år i drift var en grundlig upprustning nödvändig. Det omfattande och mycket krävande arbetet med att bila bort ytskikt, ytbehandla armering, reparera betongskador och måla tornet pågick under närmare ett halvår och slutfördes planenligt. Vattentornet, som även fick permanent ljussättning och återinvigdes i december 2009, kommer nu att fungera under lång tid framöver.

För att ytterligare förbättra kvävereningen av avloppsvatten har två stora projekt genomförts vid Nykvarnsverket. Kvävereningen sker i flera steg och för ett av dessa har Tekniska Verken, som första svenska företag, infört den unika reningsprocessen SHARON (Stable High rate Ammonia Removal Over Nitrite) som levereras av företaget Grontmij.

– Med den nya patenterade processen får vi en biokemisk genväg för kvävereningen som både sparar energi och minskar behovet av kemikalier. Det andra projektet innebär att vi har bytt ytterligare en process i kedjan, den så kallade efterdenitrifikationen. Det skapar bättre förutsättningar för de renande mikroorganismerna, så att de stannar kvar och kan arbeta effektivare. Under 2009 avskiljde vi som årsmedelvärde 71 procent av det kväve som kommer in till reningsverket innan vi släpper ut

det renade vattnet i Stångån. Det innebär att vi uppfyller gällande föreskrift, berättar divisionschef Anna Lövsén.

I takt med att Linköping växer, med sikte på 200 000 invånare, ställs nya krav på såväl den tekniska infrastrukturen som exempelvis vattenproduktionen. Samtidigt står det ena av Linköpings två vattenverk, Råberga, inför en genomgripande ombyggnad.

– Linköpings framtida vattenförsörjning är ett komplext problem med flera möjliga lösningar. Därför har vi startat en förstudie, som innefattar allt från skydd av vattentäkter och teknikval till flödesberäkningar och pilotförsök. Utredningen blir klar under 2010 och kommer då även att ange riktlinjerna för Råbergas framtid, säger Anna Lövsén.

Efter rekordåret 2008 minskade exploateringen av ledningsnäten drastiskt under 2009. Flera större ledningsprojekt har ändå genomförts i centrala Linköping, där upp till 100 år gamla ledningar har bytts ut för att minska risken för läckor. Arbetena följer en väl utarbetad underhållsplan, baserad på ledningarnas ålder, material och skick som dokumenteras bland annat genom tv-inspektion.

SAMLAD NÄTKRAFT GER RESULTAT

UTSIKT

Under 2009 har Utsikt sett de positiva effekterna av concernens omorganisation 2008. Vid bland annat projektering av olika nät kan arbetet nu samordnas, vilket underlättar kontakterna med såväl kunder

som samarbetspartners och förenklar genomförandet av projektet. Resultatet är förbättrad kundservice och avsevärda ekonomiska besparingar.

Som elnätsföretag blev Utsikt åter "bäst i klassen" i den årliga jämförelsen av effektiviteten i 15 medelstora elnätsföretag. Förra gången var år 2007.

– Ännu en gång har vi fått bekräftelse på att även en reglerad monopolverksamhet kan höja sin effektivitet och öka nyttan för kunderna. Och ambitionen är fortfarande att vi ska upplevas som det bästa elnätsföretaget, när man ser leveranssäkerhet, miljö, pris och lönsamhet som en helhet, säger Utsikts vd Mikael Lindner.

– Vi är nu också klara med elmätar-reformen där närmare 90 000 kunder har fått fjärravlästa elmätare. Tack vare att vi gjorde en bra upphandling i rätt tid och har samarbetat med en lokal entreprenör kunde vi genomföra detta stora projekt både snabbare och avsevärt

billigare än budgeterat. Det nya systemet ger kunderna snabbare återkoppling på elförbrukningen och banar väg för ökad energieffektivisering. Samtidigt sparas bilresor för mätaravläsning till 90 000 adresser i regionen.

Insatserna för att stärka leveranssäkerheten i landsbygdsnäten i Linköping och Katrineholm har fortsatt. Från och med 2011 ska alla elnät klara stormar i klass med Gudrun utan längre elavbrott än 24 timmar. Trots lågkonjunktur har många nyanslutningar till elnätet gjorts, även om den totala distribuerade energivolymen har varit något mindre under året. Elsmart är ett webbaserat administrativt system som har införts för att underlätta elinstallatörernas arbete och förbättra servicen till kunderna.

Utsikt har under lång tid satsat på uppbyggnaden av det fiberoptiska stadsnätet, för att tillgodose efterfrågan på framtidssäkert bredband. Strategin att skapa konkurrensfördelar genom att erbjuda ett öppet nät står fast, i linje med regeringens bredbandsstrategi som förordar nät med utrymme för flera tjänsteoperatörer. Marknaden har successivt stabiliserats med en kontinuerlig tillväxt och verksamheten visar nu ett positivt resultat. Under året

har Utsikt köpt Ekhosats kabel-tv-nät i Linköping och kommer att bygga ut det för bredbandskapacitet.

I regionen har flera samarbeten etablerats, bland annat med stadsnäten i Finspång och Mjölby.

Bra utomhusbelysning och ny-skapande ljusdesign blir allt viktigare i stadsmiljön för ökad trygghet och trivsel. Utsikt erbjuder här ett helhetskoncept med design, planering, projektering och skötsel. Linköpings kommun satsar offensivt på belysning och har bland annat traditionsenligt lyst upp ett vintermörkt Linköping med ljusdekorationen Vinterljus. Under året har ytterligare utbyggnad av utomhusbelysningen för Graflunds i Skäggetorp skett.

KUNDNYTTA KOMMER INIFRÅN

PERSONAL

Förmågan att ge bra service och skapa nytta för kunderna kommer inifrån – ur en väl fungerande organisation där medarbetarna mår bra och trivs i sina många olika roller. Därför pågår ett kontinuerligt arbete med att utveckla Tekniska Verken som arbetsplats.

– När vi gick in i 2009 hade vi det första hela året med en ny organisation bakom oss. Vi hade också färskt resultat av en medarbetarundersökning, som för första gången genomförts för hela koncernen. Helhetsbetyget blev gott, speciellt inom området medarbetarskap. Men det finns också utrymme för förbättringar, i första hand när det gäller organisation och ledarskap. Det är inte så förvånande med tanke på de stora förändringar vi genomfört, säger personalchef Carina Schanson.

– Mot bakgrund av undersökningen har vi koncentrerat insatserna under 2009 på ledarskapsutveckling. Vårt program för chefs- och ledarskapsutveckling har genomförts i två omgångar, parallellt med arbetsledarutbildning och utbildning kring medarbetarsamtal för alla chefer. Vi har också haft säljskola för ett tiotal av våra säljare, med sikte på att förbättra vår kundservice.

För att värna om den goda arbetsmiljön är hälsa alltid ett högprioriterat område. Verksamheten vid det egna gymmet Muskelverket har utvecklats under året och har nu ett brett utbud av gruppaktiviteter med bland annat yoga, pilates och boxpass, utöver den mer traditionella konditions- och styrketräningen.

Under 2009 har en ny plan för mångfald utarbetats och fastställts. Planen utgår från diskrimineringslagstiftningen och syftar till att öka integrationen i företaget och ge riktlinjer för att leda, styra och följa upp mångfaldsarbetet.

Försäljningen av Parkerings AB Dukaten innebar att ett 15-tal medarbetare lämnade Tekniska Verken. Tack vare tidigare erbjudanden om avtalspension har konjunkturläget inte lett till några personalneddragningar. Året har dock präglats av försiktighet när det gäller nyrekrytering och insatserna har i stället koncentrerats på att utveckla verksamheten med befintliga resurser.

STYRELSE LEDNINGSGRUPP

- 1 Birgitta Ståhl Öckinger. S
 2 Gösta Gustavsson. S
 3 Anders Moritz. L
 4 Bo Karlsson. P
 5 Erkki Kataja. P
 6 Gilbert Ossbahr. S
 7 Gunn Bredstedt. S
 8 Ann-Charlott Bäckman. S
 9 Mattias Emanuelsson. S
 10 Karin De Langhe. S
 11 Carina Schanson. L
 12 Gunnar Wänström. S
 13 Stefan Harrysson. S
 14 Alexander Gabelic. S
 15 Fredrik Lundén. S
 16 Stig Holm. L
 17 Bengt Magnhagen. S
 18 Sören Sörman. P
 19 Anna Lövsén. L
 20 Marie Aktö. L
 21 Gunilla Almesåker. S
 22 Tom Istgren. L
 23 Anders Jonsson. L
 24 Mikael Lindner. L
 25 Leif Tollén. S
 26 Stellan Jacobsson. L
 27 Urban Björklund. S
 28 Åke Wennerklint. S
 29 Ingvar Carlsson. L
 30 Sven Jorup. S
 31 Åsa Walan. S
 32 Lars Eklund. S
 33 Peter Forssman. L
- Saknas på bild:
 Michael Bengtsson, P
- (S) = Styrelse
 (L) = Ledningsgrupp
 (P) = Personalrepresentant

KLIMATSMART – FRÅN VISION TILL VERKLIGHET

“Vår vision är att erbjuda en bra vardagsmiljö även i framtiden. Ett hållbart klimat är en förutsättning för detta. Därför ska vi förse regionen med klimatsmart infrastruktur och flexibla energilösningar för värme, el och transporter. Vi ska uppfylla och överträffa EU:s gemensamma klimatmål i takt med att de skärps. Genom goda exempel och internationell verksamhet sprider vi positiva effekter även långt utanför vår region.”

Detta är Tekniska Verkens klimatvision som antogs 2008. Den sammanfattar våra högt ställda ambitioner att verka för ett hållbart samhälle och den tar ut riktningen för vår fortsatta utveckling. Våra verksamheter påverkar miljön på olika sätt, exempelvis genom utsläpp av koldioxid i atmosfären när vi producerar fjärrvärme för bostäder. Skulle vi se detta enbart ur vårt eget perspektiv vore det negativt. Men eftersom vi producerar energi i högeffektiva anläggningar med optimal rening blir de negativa effekterna så mycket mindre jämfört med alternativet – att var och en skulle svara för uppvärmningen av sin egen bostad, med olja, ved eller el som energikälla. Ur ett helhetsperspektiv skapar vi i stället betydande klimatvinster – och vi blir ständigt bättre.

Mot bakgrund av EU:s klimatmål för 2020, de så kallade 20-20-20-målen, och inte minst vår egen vision, är det angeläget att beskriva och förtydliga vår roll som miljöföretag. Vi vill påvisa att det finns ett noga genomtänkt sammanhang i allt Tekniska Verken gör och att vi gör nytta både för våra kunder, för samhället och för det globala klimatet. Därför har vi under 2009 genomfört det omfattande projekt som planerades redan under 2008 och som bär namnet Klimatsmart. I projektet har vi omsorgsfullt och detaljerat kartlagt Tekniska Verkens klimatpåverkan och utvecklat rutiner för årlig uppföljning. Det ger

oss goda förutsättningar att göra klimatvisionen till verklighet.

Det viktigaste åtagandet för hela vårt samhälle gäller framtiden – nästa generation måste få ärva ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Tekniska Verkens klimatvision innebär att vi tar det ansvar som ligger på oss, för att kunna vara ledande i regionen när det gäller positiv klimatpåverkan.

Successivt avvecklar Tekniska Verken kol- och oljeberoendet för att producera energi. Redan i dag är andelen förnybara energikällor 70 procent, vilket ska jämföras med EU:s mål på 20 procent för år 2020. Biobränsle och avfall är i dag våra viktigaste energikällor, men här kommer tillgången att bli allt mer begränsad framöver, när fler följer vår modell. Därför kämpar vi för att ligga i framkant i utvecklingen av andra hållbara metoder för energiutvinning. Men nya produktionsmetoder är inte tillräckligt. Vi måste parallellt öka satsningarna på energieffektivisering och bättre resursutnyttjande. Det är särskilt viktigt eftersom det främst är marginalproduktionen av energi som är beroende av fossila bränslen som kol och olja. Att öka andelen förnybara energikällor för basproduktionen och samtidigt kapa toppförbrukningen genom effektivare energianvändning är det bästa sättet att maximera klimatnyttan.

Avfall är en viktig resurs som vi behandlar med omsorg, där återanvändning och materialåtervinning prioriteras före energiåtervinning och där slutmålet är minsta möjliga mängd avfall på deponi. I Linköping har vi redan kommit mycket långt där bara drygt tre procent av avfallet läggs på deponi. Biogasen, som för närvarande är världens bästa fordonsbränsle ur miljösynpunkt, är väl etablerad i vår region och vi skapar rätt förutsättningar på marknaden genom att både öka

produktionen, förbättra tillgängligheten och konvertera fordon för biogasdrift. Infrastrukturen i nya stadsdelar byggs med tanke på klimatsmart framtid. Vi fortsätter att utveckla lösningar som underlättar valet av bästa tillgängliga energikälla för samhällets försörjning av värme, kyla, el och bränsle. Genom stadsnätets utbyggnad gör vi det möjligt att ersätta många resor med digital kommunikation.

I Linköping och Katrineholm, där vi har våra största produktionsanläggningar, och på flera andra platser i regionen kan vi visa goda exempel på klimatsmart verksamhet. Denna kunskap vill vi sprida vidare i närregionen, men också internationellt för att öka nyttan med att vara klimatsmart i ett globalt perspektiv.

AKTIVITETER UNDER 2009 FÖR ÖKAD HÅLLBARHET

Tekniska Verken-koncernens övergripande målområden presenteras nedan, tillsammans med en rad exempel på åtgärder som genomförts och mål som uppnåtts under 2009.

MÅLOMRÅDE 1: Erbjudna kostnadseffektiva produkter och tjänster som minskar miljöpåverkan.

- Stadspartner har tagit fram en metod för att MDE-anpassa dieselmotorer i tunga fordon, så att de kan köra på en blandning av biogas och diesel (Methane Diesel Engine). Syftet är att kunna klassa tunga fordon i miljöklass 5 i stället för miljöklass 2, 3 eller 4.
- Svensk Biogas har åter ökat försäljningsvolymen för fordonsgas, nu till 8,7 miljoner Nm³.
- En delsträcka av huvudvattenledningen i Nya Tanneforsvägen har bytts ut, för att säkerställa vattenleverans till kunderna nu och i framtiden.
- Ett nytt arbetssätt har tagits fram för att på ett tydligt sätt möta behoven hos våra stora företags-kunder. Bland annat har vi tecknat avtal med Saab om gemensam hantering av alla våra nyttigheter, inklusive energieffektivisering.

MÅLOMRÅDE 2: Hushålla med naturens resurser.

- Slammet från Nykvarns avloppsreningsverk kvalitetscertifieras för att kunna användas som gödning, med de näringsämnen och mineraler som vår åkerjord behöver.
- Genom att byta till luftarsystem med oljefria blåsmaskiner vid rejektvattenbehandlingen i avloppsreningsverket har vi fått en energieffektivisering med upp till 30 procent. Bytet har även medfört sänkta underhållskostnader och en mycket bättre arbetsmiljö med mindre buller.
- Svensk Biogas har behandlat 66 000 ton organiskt avfall, och omvandlat det till biogas samt biogödsel.
- 2009 påbörjades byggnationen av en ny turbin vid Gärstadverket. Tack vare turbinen kommer produktionen av energieffektiv el från kraftvärme att öka.
- Vattentornet i Berga Hage har renoverats för att hålla i upp till 40 år till. Samtidigt har det ljussatts på ett energieffektivt sätt för att lysa upp tillvaron för alla Linköpingsbor och besökare.
- Med anledning av EU:s förordning om ålens återhämtning deltar Tekniska Verken i arbetsmöten mellan energibranschen och fiskeriverket angående åtgärder för återhämtning av Europas ålbestånd.

MÅLOMRÅDE 3: Minska miljöpåverkan från egna utsläpp.

- Koncernens globala klimatpåverkan har kartlagts i ett projekt, som också tagit fram rutiner för framtida uppföljning relaterat till EU:s övergripande klimatmål.
- För att öka kvävereduktionen och sänka kväveutsläppet från Nykvarnsverket till vår recipient Stångån och vidare ut till Östersjön, har reningsverkets SBR-anläggning byggts om till en effektivare SHARON-anläggning (den första i Sverige). Det sista kvävesteget har byggts om till en efterdenitri-

fikationsanläggning (EDN) med Kaldnes-material för att få en ännu bättre effekt när det gäller att rena avloppsvattnet från kväve.

- Vattenlaboratoriet har ackrediterat sig för TOC-metoden (analysmetod för att mäta innehåll av organiskt material) för att kunna fasa ut den icke miljövänliga COD-Cr-metoden som innehåller kvicksilver. Transporten av det farliga avfall som blir vid COD-Cr-analysen kommer också att försvinna.
- Division Energi och Avfall har installerat en ny reningsanläggning, som tar bort ammonium ur rök-gaskondensatet från Kraftvärmeverkets träpanna.
- Krav på miljöbränsle har ställts i upphandling av tunga transporter.
- Den genomsnittliga miljöklassningen på tunga maskiner och fordon som används inom Stadspartner har höjts med 0,4 Euroklasser och 0,3 steg under året.
- Andelen biogas i Stadspartners biogasbilar har ökat från 77 procent till 84 procent.
- Reningsanläggningen i tvätthallen på Parollen 3 har bytts till nytt system med 2 biologiska reaktorer, för att ytterligare förbättra reningen.

MÅLOMRÅDE 4: Bidra till att minska andra aktörers miljöpåverkan.

- Ett egenkontrollprogram med HACCP har införts i våra vattenverk, för att få en hög leveranssäkerhet på dricksvatten.
- Division Vatten har informerat lantbruk och större företag om vikten av återströmningsskydd såsom backventiler och "brutet vatten", där det finns risk för övertyck och därmed en risk att förorena dricksvattnet.
- Tekniska Verken medverkar i SIDA-finansierade projekt som syftar till kunskapsutbyte mellan Sverige och Ryssland inom avloppsvattenrening. Det bidrar till minskade utsläpp i Östersjön genom förbättrad rening av avloppsvatten från ett antal städer i Leningrads och Kaliningrads län.
- Svensk Biogas har byggt en ny röt-kammare i Norrköping för att kunna producera mer gas till marknaden.
- Tack vare Stadspartners möjlighet att anpassa tunga fordon till MDE kan åkerier och andra logistikföretag köra på cirka 65 procent biogas, vilket bidrar till en koldioxidreduktion med omkring 40 procent för de fordon som är anpassade.
- Energieffektiviseringstjänster har bidragit till att andra aktörers miljöpåverkan minskat.
- Utsikt arbetar aktivt åt kommunen och andra kunder med att hitta belysningslösningar som skapar en tryggare, energieffektivare och mer attraktiv utom-

husmiljö. Ett exempel är åt Graflunds i bostadsområdet Skäggetorp, där befintliga ljuskällor bytts ut från kvicksilver till kompaktlysrör med 55 procent energibesparing. Trots en stor utökning av antalet ljuskällor har den totala energiförbrukningen gått ner 22 procent.

- Utsikt har installerat fjärravlästa elmätare hos omkring 90 000 kunder, vilket innebär tydligare återkoppling vid energibesparingar och minskad miljöpåverkan.
- Utsikt deltar i Earth Hour och bidrar bland annat med förslag på vad som ska släckas ner och energistatistik för utvärdering av manifestationen.
- Bixia satsar stort på inköp av närproducerad och förnybar el samt egen utbyggnad för vindkraftsproduktion.
- En nyhet för året är Bixias satsning på laddstationer för elfordon. Inledningsvis installeras åtta stationer i Mjölby och fyra i Linköping.
- En testanläggning för solcellspaneler har installerats, med sikte på att kunna erbjuda Bixias kunder att bli egna solkraftsproducenter inom en snar framtid.
- Under våren 2009 invigdes det nya kraftvärmeverket i Katrineholm. Därmed produceras för första gången el från kraftvärme lokalt på orten. Energiproduktionen sker nu nästan uteslutande med lågförädlad biobränsle, mest returträ och skogsavfall.

MÅLOMRÅDE 5: Överskådligt och användarvänligt verksamhetssystem med god uppföljning.

- Nyckeltal lyfts fram tydligare och inom fler områden, exempelvis klimatpåverkan, förnybara bränslen, tillbud och riskbedömningar.
- Uppdatering av verksamhetssystemen pågår, kopplat till certifiering enligt ISO 9001, ISO 14001 och OHSAS 18001.
- Systemstöd för avvikelser, förbättringsförslag och ärenden har förbättrats.
- Stadspartner har under 2009 fortsatt att arbeta med

processkartornas överskådlighet, för att skapa ytterligare en väg in i verksamhetssystemet. Viktiga rutiner och andra dokument har kopplats till processkartorna.

MÅLOMRÅDE 6: Social hållbarhet, arbetsmiljö och motiverade medarbetare.

- Tekniska Verken-koncernen har under året satsat på att utbilda sina medarbetare. Det i form av ledarskapsutbildningar, arbetsledarutbildningar, utbildning i bättre arbetsmiljö (BAM) samt utbildning för byggarbetsmiljösamordnare (BAS).
- Svensk Biogas har byggt en ny personalbyggnad i Norrköping, genomfört cirka 300 förbättrande åtgärder till följd av skyddsronder och riskbedömningar samt beskrivit nya roller med arbetsuppgifter för tydligare ansvarsfördelning.
- Byte av ställverk på vattenverk och avloppsreningsverk har medfört säkrare drift och elsäkerhetsskydd.
- Skrapor, vajrar och trummor har bytts i Nykvarnsverkets kemstegsbassänger, för att underlätta och förbättra arbetsmiljön för personalen.
- Ett projekt har påbörjats under 2009 för att utveckla kärnvärdena, Positiva-Drivande-Trovärdiga, med syfte att skapa en gemensam grundsyn och ytterligare förbättrad företagskultur.
- Tekniska Verken fortsätter att stärka sin hälsoprofil på ett långsiktigt sätt, bland annat med stöd av Korpens hälsodiplomerings. Under året har individuella hälsoprofiler upprättats och hälsoperspektivet integrerats i medarbetarsamtalen. En rad riskbedömningar och åtgärder har genomförts inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Sjukfrånvaron är nu nere på 2,5 procent.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

VERKSAMHETEN

Tekniska Verken i Linköping AB (publ) är moderföretag i en regional koncern som verkar för ett väl fungerande och långsiktigt hållbart samhälle genom att erbjuda vatten, fjärrvärme, fjärrkyla, avfallshantering, el, elnät, bredband och biogas. Koncernen ska erbjuda produkter och tjänster till attraktiva priser, med god leveranssäkerhet och med beaktande av miljö- och klimataspekter. Tekniska Verken strävar efter att vara i framkant inom flera områden genom att arbeta med innovativa lösningar inom teknik och miljö.

ORGANISATION OCH STRUKTURELLA FÖRÄNDRINGAR

Koncernens olika verksamhetsområden är i flera fall en viktig del av regionens medborgares vardag och utgör grunden i ett modernt samhälles infrastruktur. Koncernens storlek och verksamhetsområden inom flera samhällsnyttiga områden förpliktigar.

Koncernen är organiserad i divisioner vars verksamheter bedrivs inom följande huvudsakliga områden:

- Energi: fjärrvärme, fjärrkyla, elproduktion och avfallshantering.
- Vatten: vattenrening och vattendistribution.
- Elhandel: elleverans till företag och privatkunder, elhandel och produktion av förnyelsebar energi genom vindkraft.
- Utsikt: elnät, stadsnät (bredband) och belysning.
- Stadspartner: entreprenadverksamhet bland annat för fjärrvärme, vatten och elnät. Konvertering till miljöfordon.
- Svensk Biogas: produktion och försäljning av biogas.
- Usitall: tjänsteexporterande kunskapsföretag för energiproduktion från avfall.
- Service och staber: koncernövergripande stödfunktioner inom till exempel ledning, ekonomi, kvalitet, inköp, IT, kundservice samt kommunikation och marknad.

Antalet majoritetsägda bolag i koncernen uppgår till 16 stycken. Av dessa är fem stycken under fusion eller likvidation som ett resultat av tidigare organisatoriska beslut 2008 att överföra verksamheten till andra delar av koncernen i syfte att effektivisera organisationen och understödja en ökad koncernsamordning. I de flesta fall är verksamheterna överförda och fusioner/likvidationer pågående. Elhandelskoncernen Östkraft namnändrades under året till Bixia. Under året tillkom tre bolag inom Bixia-koncernen samtidigt som Fyrstad Kraft AB fusionerades in i Bixia AB. Bolagen är en del i koncernens och Bixias strategi att utvecklas inom området förnyelsebar energi genom vindkraft. Division Nya Marknader delades under året upp och de huvudsak-

liga verksamheterna i Svensk Biogas och Usitall rapporterar direkt till vd.

I koncernen ingår också tre intressebolag där koncernens ägarandel understiger 50 procent.

BOLAGSSTYRNING

Styrning av koncernens samlade verksamheter sker genom styrelser i respektive bolag samt i koncernövergripande ledningsforum.

I styrelsen för moderbolaget, Tekniska Verken i Linköping AB (publ), återfinns nio ledamöter med lika många suppleanter. Det är Linköpings kommun som ytterst utser ledamöter och suppleanter. Enligt aktiebolagslagen tillsätts styrelsen av årsstämman. Även om årsstämman varje år formellt utser styrelsen så väljs styrelsen i praktiken normalt för samma tidsperiod som gäller för de allmänna valen. Styrelsen upprättar en arbetsordning i enlighet med aktiebolagslagen och kommunens direktiv. Årligen upprättas också en instruktion till vd. Attest- och beslutsrätt till bolagets vd anges i vd-instruktion och i av styrelsen fastställd attestinstruktion. I helägda dotterbolag tillsätts tjänstemän i styrelserna, efter godkännande av Linköpings kommun. Dotterbolagsstyrelserna väljs vid respektive bolags årsstämma.

Styrelsen i Tekniska Verken sammanträdde vid nio tillfällen under 2009. Vid styrelsemöten delges styrelsen alltid rapporter om koncernens och bolagens verksamhets- och finansiella utveckling. Bolaget publicerade under 2009 också två officiella tertialrapporter. Styrelsen godkänner årligen koncernens affärsplan och budget avseende övergripande verksamhet, resultaträkning, balansräkning, investeringar, kassaflöde och personal.

Linköpings kommun utfärdar årligen såväl generella ägardirektiv till samtliga kommunala bolag samt särskilt ägardirektiv till Tekniska Verken. Direktiven reglerar vilka frågor som styrelsen eller bolagsledningen ska föra till ägaren för beslut. Detta kan gälla större förvärv eller avyttringar, större verksamhetsförändringar samt styrelseförändringar i dotterföretag. Årligen fastställer ägaren också vissa finansiella måltal. De finansiella måltalen ska ses som långsiktiga medan utdelning och låneram omprövas årligen. För 2009 var de finansiella måltalen följande:

	Mål	Utfall 2009
Vinstmarginal, %	7 – 10	9,9
Soliditet, %	28 – 33	34,7
Avkastning på justerat eget kapital, %	18 – 22	19,9
Utdelning, mnkr *)	190	190
Låneram, mnkr	2 870	2 540

*) Utdelning lämnas vanligen i form av koncernbidrag.

Varje division i koncernen har en operativ ledningsgrupp. Utöver dessa finns en koncernövergripande ledningsgrupp

bestående av vd, vice vd, finansdirektören, personalchefen, chefen för kommunikation och marknad samt divisionscheferna för Energi, Vatten, Elhandel, Stadspartner, Utsikt och Service.

Som ett led i koncernens och bolagets styrning inrättades under året ett så kallat Investeringsråd. Investeringsrådet ska arbeta för en långsiktig investeringsstrategi, göra prioriteringar och ta beslut om investeringar överstigande divisionschefernas mandat.

VERKSAMHETEN 2009

Den samlade bilden för Tekniska Verken-koncernen är att 2009 var ett framgångsrikt år. Detta trots att den globala finansiella krisen och lågkonjunktur sedan senhösten 2008 också påverkade Tekniska Verken negativt. Det relativt låga elpriset och en lägre elproduktion under 2009 påverkade koncernens omsättning och resultat negativt.

Den svaga konjunkturen minskade tillgången på såväl hushålls- som företagsavfall och försämrar också prisnivån för företaget. Avfallet utgör en viktig del i företagets produktion av energi.

Fjärrvärmeproduktionen översteg föregående år med cirka fem procent. Under stor del av året kunde produktionen ske på såväl miljömässigt som produktionsekonomiskt bra sätt. Mot slutet av året ökade mängden fossilt bränsle för att möta den stränga vintern. Under året invigdes ett nytt kraftvärmeverk i Katrineholm.

Vattenkraftproduktionen understeg föregående år med 16 procent till följd av mindre nederbörd.

Inom va-verksamheten drivs verksamheten starkt reglerat av va-lagen och krav på särredovisning. Under året gjordes underhåll och investeringar på vattentornet i Linköping.

Elnät, stadsnät (bredband) och belysningsverksamheten inom division Utsikt fortsatte under året att utveckla synergier mellan Linköping och Katrineholm. Elnätsidan har fortsatt byggts ut och investeringar och underhåll har genomförts i syfte att möta kraftiga stormar som Gudrun och Per utan några 24-timmarsavbrott. Under året växte bredbandsverksamheten ytterligare – bland annat genom förvärv av nät i Ekholmen, Linköping.

Med division Elhandel avses Bixia-koncernen. Under 2009 påverkades verksamheten påtagligt av de lägre elpriserna jämfört med 2008. Marginalerna stärktes något under året. Mot slutet av året (17 december) påverkades bolaget resultatmässigt negativt till följd av de exceptionellt höga inköpspriserna på el. Genom en strikt riskhantering begränsades den negativa effekten. Satsningar gjordes på produktion av förnyelsebar el från vindkraft. Under året förvärvades tre vindkraftverk. Bixia gick också in som delägare i en vindkraftspark under uppförande i Småland.

Tillgången till avfall (till exempel returträ) sjönk under året. Detta var dels en följd av en allmänt ökande konkurrens om befintligt avfall men också ett resultat av lägre avfallsvolymer som följd av lågkonjunkturen. Tekniska Verken kunde säkra betydande del av avfallet – men till prisnivåer som gav, och bedöms ge, försämrat resultat. Inom koncernen pågår arbete med att finna alternativa former för att säkra tillgången till strategiskt viktigt bränsle.

Efterfrågan på biogas ökade mycket kraftigt under året. Produktionsvolymen var högre än någonsin och investeringar i utökad produktionskapacitet inleddes vid anläggningarna i såväl Linköping som Norrköping. Under året ingicks ett långsiktigt avtal med Östgötatrafiken om biogasförsörjning. Avtalet revs upp mot slutet av året då Konkurrensverket bedömde att Östgötatrafiken inte följt upphandlingskraven. Med den marknadstillväxt som nu noteras bedömer Tekniska Verken att all gas som produceras kommer att få avsättning.

Inom Stadspartner påverkades den så kallade infrateknikdelen med entreprenadverksamhet negativt av den kraftiga konjunkturnedgången. Minskad nybyggnation med till exempel minskad nätdragning för fjärrvärme, vatten, elnät etc är påtaglig för verksamheten jämfört med föregående år. Under året uppmärksammades verksamheten för konvertering av såväl lätta som tunga fordon till biogasdrift.

Det kunnande som Tekniska Verken-koncernen har inom kombinationen av fallshantering och energiproduktion har ett internationellt värde – såväl miljömässigt som finansiellt. Verksamhet för att utveckla affären inom "waste-to-energy"-området för den europeiska marknaden fortgår och återfinns i Usitall AB. Bolaget ägs till 70 procent av Tekniska Verken och till 30 procent av Saab AB.

FÖRSÄLJNING OCH RESULTAT

Koncernens intäkter påverkas huvudsakligen av faktorer som styr prisnivån på el, energikonsumtionen och energiproduktionen. Under 2009 har lågkonjunkturen haft en dämpande effekt på energiförbrukningen då många industrier gått på lågvarv.

Koncernens nettoomsättning uppgick till 5 196 mnkr att jämföra med 5 226 mnkr för 2008. Omkring 56 procent av koncernens omsättning härrör från division Elhandel och omkring 27 procent från division Energi – till exempel fjärrvärme och vattenkraft. Rörelsens samlade intäkter uppgick till 5 347 mnkr (5 385).

Omsättningsökning noteras inom Energi, Vatten, Svensk Biogas och Utsikt. Inom Elhandeln är omsättningen på samma nivå som 2008.

Koncernens rörelseresultat efter avskrivningar uppgick till 620 mnkr mot 624 mnkr motsvarande period föregående år.

Inom division Energi stärktes resultatet något under 2009. Minskad volym och försämrad prisbild på avfall motverkades av gynnsammare klimatförutsättningar och minskade underhållskostnader. Division Vatten hade under året klart högre drifts- och underhållskostnader än under 2008, vilket påverkade resultatet negativt. Vattentornet i Linköping var som exempel föremål för fasadrenovering. Lågkonjunkturen påverkade påtagligt Stadspartners resultat under 2009 samtidigt som satsningar genomfördes inom bland annat miljöfordonsidan. Inom Svensk Biogas var rörelseresultatet på motsvarande nivå 2009 som 2008. Positiva volymeffekter motverkades resultatmässigt av ökade kostnader för inköp för att möta den kraftigt ökade efterfrågan.

De finansiella intäkterna och kostnaderna uppgick totalt till -104 mnkr jämfört med -108 mnkr föregående år. Koncernens positiva kassaflöde och därmed sammanhängande minskade upplåning bidrog, tillsammans med de generellt lägre räntenivåerna på koncernens rörliga lån, till att förbättra räntenettet något.

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader uppgick därmed till 516 mnkr (516). Vinstmarginalen uppgick till 9,6 procent (9,6).

KÄNSLIGHETSANALYS

Koncernen producerar och levererar värme och el samt distribuerar elenergi regionalt till slutkund. Via dotterbolaget Bixia säljs elenergi till slutkund. Känslighetsanalysen ger en indikativ bild av delar av den volym-, pris- och kostnadsrelaterade resultatpåverkan på koncernen som kan beräknas för ett normalår i ett kort perspektiv, det vill säga i första hand inom års- och säsongsvariationer.

Leveranser av fjärrvärme, volym +/- 5 %	+/- 6 mnkr
Kostnadspåverkan på olja för fjärrvärme- och elproduktion +/- 5 %	+/- 5 mnkr
Avfall för förbränning, volym +/- 5 %	+/- 10 mnkr
Leveranser av producerad vattenkraft, volym +/- 5 %	+/- 10 mnkr
Pris på producerad el, spot +/- 5 %	+/- 20 mnkr
Leveranser i elnäten, volym +/- 5 %	+/- 10 mnkr
Leveranser av såld elenergi till slutkund, volym +/- 5 %	+/- 10 mnkr

Bränslemixen i produktionsanläggningarna är avgörande för lönsamheten. Cirka 20 procent av energivolymer produceras med fossila bränslen som kostnads- och resultatmässigt uppgår till 75 procent av kostnaden för köpta bränslen. Omkring 50 procent av energivolymer produceras med avfall som behandlas mot ersättning från

leverantörerna. Avfallskontraktens längd är i genomsnitt 5 år med rullande förfall.

INVESTERINGAR

Koncernens investeringar fortsatte enligt plan inom de flesta områden. Viss minskning i exploateringsinvesteringarna noterades i början av året. Nedgången blev dock mindre än man kunnat befara till följd av konjunkturen. Investeringar i förnyelsebar energiproduktion fortsatte under året. Koncernen förvärvade vindkraft samt inledde byggande av vindkraft. Koncernens energiproduktion ska enligt styrelsens beslut ske med successivt minskad andel fossilt bränsle. Arbetet i denna riktning pågår kontinuerligt.

FINANSIERING OCH FINANSIELL STÄLLNING

Koncernens balansomslutning uppgick vid årets slut till 7 561 mnkr att jämföra med 7 832 mnkr vid årets början. Soliditeten stärktes ytterligare och var 34,7 procent (32,6).

Koncernens strävan att successivt reducera skuldsättningsgraden och lånevolymer fortsatte under 2009. Genom ett positivt kassaflöde kunde låneskulden minskas med omkring 440 mnkr. Kvarvarande låneskuld, exklusive checkräkningskredit, om 2 540 mnkr utgjordes av 37,0 procent certifikat, 31,5 procent bilaterala lån och 31,5 procent obligationer. Certifikaten, som till sin natur är kortfristiga, täcks helt av bakomliggande lånelöften. Inga nya lån upptas med kommunal borgen. Kvar sedan tidigare återfanns dock 200 mnkr i lån med kommunal borgen. Koncernens nettoskuldsättningsgrad var vid årets slut 0,9 att jämföra med 1,2 vid slutet av 2008.

Koncernens kassaflöde från den löpande verksamheten och efter investeringar uppgick till 644 mnkr mot 229 mnkr helåret 2008. Ökad andel frigjort kapital i rörelsen och lägre investeringsnivå bidrog till den positiva utvecklingen.

Styrelsen prövar och godkänner årligen den Finanspolicy som bolaget ska följa. Policyn ger övergripande riktlinjer för upplåning, räntebindning, placeringar, valutahantering etc.

Tekniska Verken erhåller sedan 2004 officiell kreditvärdering av Standard & Poor's. Syftet med kreditvärderingen är för Tekniska Verken att påvisa koncernens finansiella styrka och kopplingen till en stark ägare och därmed öka koncernens konkurrenskraft på kreditmarknaden. Vid bedömningen av koncernens kreditvärdighet utvärderas områden som affärs- och branschriser, styrning samt finansiella risker, kassaflöde och lönsamhet. Stor vikt läggs vid ägarens finansiella styrka och förmåga till ägarstöd till bolaget.

Vid den årliga genomlysningen av koncernens finansiella ställning och planer samt ägarens långsiktighet och finansiella styrka beslutade Standard & Poor's att höja kreditbetyget för Tekniska Verken. Kreditvärderingen sedan start 2004 framgår nedan:

	Lång rating	Kort rating
2004 - 2008	A-	A2
2009	A	A1

Under året genomfördes en större upphandling av finansiering för dotterbolaget Bixia AB. Bolaget säkerställde finansieringsutrymme om 1 400 mnkr bland annat för att understödja den fortsatta expansionen och vindkraftsutbyggnaden.

MILJÖPÅVERKAN

Koncernen bedrev 2009 totalt 27 (29) tillståndspliktiga och 19 (23) anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken. I moderbolaget återfanns 25 (27) tillstånds- och 18 (21) anmälningspliktiga verksamheter inom ramen för 20 (15) tillstånd då ett tillstånd kan täcka flera verksamheter.

El- och värmeproduktion genom förbränning av avfall, träbränsle, kol, gummi och olja utgjorde den huvudsakliga miljöpåverkan. Koncernens kärnverksamhet är helt beroende av tillstånden för att kunna bedriva verksamheterna på det sätt som görs idag och planeras för framtiden.

Miljöfrågorna är strategiskt viktiga och ges stor prioritet i Tekniska Verkens verksamheter. All personal genomgår miljöutbildning. Tekniska lösningar och stordriftsfördelar avser att minimera miljöpåverkan och utsläpp till luft, vatten och mark.

Inom EU finns mål att koldioxidutsläppen ska minska med 20 procent under perioden 1990 till 2020. Linköping reducerade under perioden 1990 till och med 2008 koldioxidutsläppen med omkring 55 procent. Tekniska Verken spelar en avgörande roll i detta arbete.

PERSONAL

Koncernens medelantal anställda uppgick till 945 personer att jämföra med 984 personer motsvarande period föregående år.

RISK OCH RISKHANTERING

Koncernens verksamheter exponeras för ett stort antal faktorer som kan påverka bolagets möjlighet att bedriva sin verksamhet med framgång och uppnå ägar krav och finansiella mål. Dessa faktorer definieras nedan som "risker".

Koncernen arbetar aktivt med att identifiera, förstå och reducera risker eller dess möjliga konsekvenser så långt det är möjligt. Några huvudgrupperingar av identifierade risker görs nedan:

Anläggningsrisk

Koncernens verksamhet är anläggnings- tung med betydande investeringar. Varje anläggning representerar ett ekonomiskt

värde i form av anläggningen i sig samt den verksamhet som bedrivs i anläggningen. Anläggningsrisken består därmed i kostnader för fysiska anläggningar i sig men också intäktsbortfall om verksamheten inte kan bedrivas enligt plan i anläggningen. Koncernen arbetar aktivt med försäkringsskydd för att minimera anläggningsrisken. Försäkringsstrategi finns och identifierade självrisknivåer har beslutats för olika skador och intäktsbortfall. Aktiva beslut har tagits att inte försäkra vissa typer av avbrott.

Miljörisk

Miljörisker är händelser som innebär hot mot miljön och personsador. Dessa kan dessutom i sin tur leda till allvarliga imageskador och stora ekonomiska förluster. Koncernens samlade miljörisker analyseras och följs upp löpande. För att identifiera olycksrisker och potentiella nödlägen genomförs riskanalyser vart tredje år.

Politisk risk

Med politiska risker avses den affärsrisk som kan uppstå till följd av politiska beslut. Det handlar främst om förändringar i de regelverk som rör energibranschen, till exempel förändrade skatter, miljöavgifter och förändringar av hur naturliga monopol regleras. Politiska risker är svåra att förutse och gardera sig emot. Koncernen bedriver en aktiv omvärldsbevakning och branschsamarbeten i syfte att tidigt ta del av och påverka förslag och beslut.

Elhandelsrisk

De risker som förknippas med elhandelsverksamheten är till exempel elpris-, volym-, valuta-, motparts-, likviditets-, områdespris- och administrativ risk. Riskerna måste regleras och hanteras inom ramen för den löpande verksamheten. Syftet med riskhanteringen är att skapa kontroll över framtida resultat och kassaflöden. Riskpolicyn för elhandeln anger övergripande regler för hur elhandelsverksamheten ska bedrivas inom koncernen. Policyn anger hur ansvaret för verksamheten fördelas, vilka risker bolaget är berett att ta samt hur dessa risker ska begränsas, mätas, styras och kontrolleras.

Finansiell risk

Med finansiella risker avses finansierings-, ränte-, valuta-, kredit och motpartsrisk. Finansieringsrisk definieras som lånebehov som inte kan mötas av den finansiella marknaden. Ränterisken avser risken för negativ påverkan på koncernens resultat- och balansräkning till följd av förändringar i ränteläget. Valutarisk avser risken för negativ påverkan på koncernens resultat- och balansräkning till följd av förändrade valutakurser. Bolagets valutarisk avser en transaktionsrisk för handel i utländsk valuta. Translationsrisk (valutaomräkning) saknas då ingen verksamhet idag bedrivs utanför Sverige. Kredit- och motpartsrisk uppstår vid placering av likvida medel och i handel med exempelvis el och

finansiella kontrakt och definieras som risken att motparten inte fullgör sina åtaganden. Koncernens finanspolicy beskriver hur koncernen ska hantera över ovan beskrivna finansiella risker.

Operativ risk

Med operativ risk avses fel eller brister i koncernens administrativa rutiner som kan leda till ekonomiska eller förtroendemässiga förluster. Oklarheter i arbetsfördelning och arbetssätt samt bristande kompetens kan medföra att koncernen förlorar intäkter och/eller får ökade kostnader. För att begränsa operativa risker inom koncernen ansvarar varje affärsenhet för att det finns väl dokumenterade rutiner, tillförlitliga IT-system och tillfredsställande intern kontroll. Berörd personal ges fortlöpande information och utbildning om vikten av intern kontroll.

MODERBOLAGET

Moderbolagets verksamhet återfinns främst inom områdena energiproduktion, avfallshantering, vatten och avlopp samt ledning, samordning och stödfunktioner för bolagets och koncernens verksamheter. Nettoomsättningen uppgick till 1 866 mnkr (1 753) – en ökning med 6,4 procent. Resultat efter finansiella poster förbättrades något till 387 mnkr (371). Resultatförbättringar noterades inom energiproduktion medan vattenverksamheten noterade resultatförsämring till följd av ökade underhållskostnader. Det finansiella nettot uppgick till -78 mnkr (-49). Genom det positiva kassaflödet och gynnsammare rörliga räntor förbättrades räntenettot med cirka 14 mnkr. 2008 påverkades det finansiella nettot positivt av realisationsvinst på avyttrade verksamheter. Effekten uppgick 2008 till 58 mnkr. Balansomslutningen uppgick vid början av året till 6 312 mnkr och vid slutet av året till 5 854 mnkr. Soliditeten uppgick till 34,5 procent mot 31,5 procent föregående år. Avkastningen på justerat eget kapital uppgick till 19 procent (19).

FRAMTIDSUTSIKTER

Uppdraget som Tekniska Verken-koncernen har från Linköpings kommun bedöms behållas i allt väsentligt oförändrat kommande år. Den kompetens och det engagemang som koncernens personal och verksamheter besitter är en kritisk framgångsfaktor. Den kärnverksamhet som bedrivs inom främst energiproduktion, avfallshantering, vatten och avlopp vilar på en stabil verksamhetsmässig grund för att säkerställa att kommunens invånare har tillgång till produkter och tjänster av hög kvalitet, med hög tillgänglighet och till attraktiva priser. Arbetet för att ytterligare sänka andelen fossil bränsle fortsätter. Elproduktion från vindkraft bedöms öka. Vindkraftsatsningar måste dock noggrant följas för att säkerställa expansion med sund ekonomi och tillfredsställande kassaflöde.

FLERÅRSÖVERSIKT

Belopp i mnkr	2009	2008	2007	2006	2005
KONCERNEN:					
Rörelsens intäkter totalt	5 347	5 385	5 097	4 773	3 960
- varav nettoomsättning	5 196	5 226	4 916	4 630	3 828
Resultat efter finansiella poster	516	516	431	326	297
Balansomslutning	7 561	7 832	7 606	7 021	6 647
Eget kapital	2 625	2 552	2 273	2 095	1 884
Soliditet, %	35	33	30	30	28
Avkastning på eget kapital, %	20	21	20	16	17
MODERBOLAGET:					
Rörelsens intäkter totalt	1 962	1 849	1 605	1 584	1 369
- varav nettoomsättning	1 866	1 753	1 503	1 475	1 257
Resultat efter finansiella poster	387	371	294	186	192
Balansomslutning	5 854	6 312	6 057	5 984	5 477
Eget kapital	406	468	537	486	342
Soliditet, %	34	32	31	28	27
Avkastning på justerat eget kapital, %	19	19	17	12	14

Strategiskt viktigt för koncernen är att säkerställa en kostnads- och miljöeffektiv energiproduktion. Det framgångsrika "waste to energy" som bolaget tillämpat måste fortsatt utvecklas – inte minst vad gäller att säkerställa tillgången på kostnadseffektivt bränsle. Olika former av samverkan och ägarspridning bedöms bli nödvändiga för säkerställande av till exempel träbränsle.

Pågående och föreslagna ökad reglering inom flera av koncernens verksamhetsområden bedöms vara kostnadsdrivande och verksamhetshämmande och bedöms av bolaget inte långsiktigt främja konsumenterna.

HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPS-PERIODENS SLUT

Dotterbolaget Bixia fortsätter att växa inom elhandelsområdet såväl organiskt som strukturellt. En del i tillväxtstrategin innebär att öka kundbas och marknadstäckning genom att via apportemission ta in nya delägare. Förhandlingar pågår med avsikten att i april 2010 öka ägarkretsen då Södra Hallands Kraft och Bjäre Kraft, genom att apportera in Kraftaktörerna i Bixia, kan bli delägare i Bixia. Tekniska Verkens ägarandel beräknas genom detta reduceras från nuvarande cirka 63 procent till omkring 54 procent. Genom förvärvet ökas kundbasen i Bixia med cirka 45 000 kunder.

Den 1 februari 2010 meddelade vd Stig Holm att han lämnar sin befattning den 1 augusti 2010 efter tio framgångsrika år. Styrelsen har tillsatt en rekryteringsgrupp för att utse Stig Holms efterträdare.

STYRELSENS FÖRSLAG TILL VINST-DISPOSITION

Styrelsen föreslår årsstämman att ett koncernbidrag lämnas till aktieägaren, Linköpings Stadshus AB (publ). Ur ett aktiebolagsrättsligt perspektiv är detta koncernbidrag att betrakta som vinst-

utdelning. Kontantreglering av koncernbidraget sker först efter fastställelse av årsstämman.

Styrelsen föreslår årsstämman att utdelningsbetingat koncernbidrag om 190 mnkr (188) lämnas till Linköpings Stadshus AB (publ).

Till årsstämmans förfogande står vinstmedel på sammanlagt 165 944 362,63 kronor.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras på följande enligt nedan:

Balanser i ny räkning (mnkr)	166
Summa	166

ÖVRIGA VINSTDISPOSITIONER OCH KONCERNBIDRAG

Tekniska Verken i Linköping AB (publ) erhöll koncernbidrag från dotterbolag uppgående till 70 mnkr (309) och lämnade koncernbidrag till dotterbolag uppgående till 17 mnkr (14). Dessa koncernbidrag görs i syfte att samordna koncernens skatteexponering.

Tekniska Verken i Linköping AB (publ) lämnade 141 mnkr (182) som koncernbidrag i skattesamordningssyfte till Linköpings Stadshus AB (publ).

Koncernens fria egna kapital uppgår till 349 mnkr (405), varav 129 mnkr (234) föreslås bli överförda till bundna reserver.

STYRELSENS YTTRANDE AVSEENDE FÖRESLAGEN VINSTUTDELNING

För mer detaljerad information om företagets resultat, finansiella ställning och kassaflöde hänvisas till årsredovisningens efterföljande delar.

Baserat på bolagets och koncernens starka finansiella ställning, goda resultat och starka kassa finner styrelsen i bolaget att den föreslagna utdelningen inte medför någon väsentlig begränsning av bolagets eller koncernens förmåga att

göra eventuella nödvändiga investeringar eller att fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt. Likviditeten bedöms kunna hållas på en betryggande nivå i moderbolaget och dotterbolagen.

Föreslagen utdelning har heller ingen väsentlig påverkan på för bolaget viktiga nyckeltal.

Mot bakgrund av det ovanstående finner styrelsen förslaget om vinstutdelning kan försvaras med hänsyn till vad som anförts i Aktiebolagslagens 17 kapitel, §3, 2–3 stycket.

RESULTATRÄKNINGAR

Belopp i mnkr	Not	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
		2009	2008	2009	2008
Rörelsens intäkter					
Nettoomsättning	1	5 196	5 226	1 866	1 753
Aktiverat arbete för egen räkning	2	101	88	5	7
Andelar i intresseföretags resultat		9	10	–	–
Övriga rörelseintäkter	3	41	61	91	89
		5 347	5 385	1 962	1 849
Rörelsens kostnader					
Energi, råvaror och material		-3 042	-3 052	-481	-486
Övriga externa kostnader	4	-661	-699	-356	-320
Personalkostnader	5	-572	-573	-337	-324
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	6	-452	-437	-323	-299
Rörelseresultat		620	624	465	420
Resultat från finansiella poster					
Resultat från andelar i koncernföretag	7	–	–	12	58
Resultat från andelar i intresseföretag	8	–	–	3	3
Resultat från andelar i övriga bolag		–	–	–	-3
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		–	1	–	–
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		11	36	21	36
Räntekostnader och liknande resultatposter		-115	-145	-114	-143
Resultat efter finansiella poster		516	516	387	371
Bokslutsdispositioner					
Bokslutsdispositioner, övriga	9	–	–	-123	-237
Resultat före skatt		516	516	264	134
Skatt på årets resultat	10	-143	-89	-73	-15
Minoritetens andel i årets resultat		-8	-12	–	–
ÅRETS RESULTAT		365	415	191	119

BALANSRÄKNINGAR

Belopp i mnkr	Not	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
		2009-12-31	2008-12-31	2009-12-31	2008-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Balanserade utgifter för dataprogram	11	6	9	2	5
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	12	3	–	–	–
Nyttjanderätter, kraftledning och mark	13	3	3	–	–
Goodwill	14	102	121	87	97
		114	133	89	102
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	15	816	831	766	779
Nedlagda kostnader på annans fastighet	16	14	16	6	7
Maskiner och andra tekniska anläggningar	17	4 143	4 151	3 067	3 109
Inventarier, verktyg och installationer	18	95	96	79	82
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	19	186	96	80	20
		5 254	5 190	3 998	3 997
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncernföretag	20	–	–	454	441
Fordringar hos koncernföretag	21	–	90	434	528
Andelar i intresseföretag	22	71	66	59	58
Andra långfristiga fordringar		1	16	1	16
		72	172	948	1 043
Summa anläggningstillgångar		5 440	5 495	5 035	5 142
Omsättningstillgångar					
Varulager m m					
Råvaror och förnödenheter		124	79	112	73
		124	79	112	73
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		535	655	210	264
Fordringar hos koncernföretag		–	103	52	217
Elcertifikat och utsläppsrätter		271	312	56	61
Skattefordringar		71	71	59	63
Övriga fordringar	23	26	167	–	142
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	648	671	236	267
		1 551	1 979	613	1 014
Kassa och bank		446	279	94	83
Summa omsättningstillgångar		2 121	2 337	819	1 170
SUMMA TILLGÅNGAR		7 561	7 832	5 854	6 312

BALANSRÄKNINGAR

Belopp i mnkr	Not	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
		2009-12-31	2008-12-31	2009-12-31	2008-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital	25				
<i>Bundet eget kapital</i>					
Aktiekapital (400 000 aktier)		200	200	200	200
Bundna reserver		2 076	1 947	–	–
Reservfond		–	–	40	40
		2 276	2 147	240	240
<i>Fritt eget kapital</i>					
Balanserad vinst		–	–	-25	109
Fria reserver		-16	-10	–	–
Årets resultat		365	415	191	119
		349	405	166	228
		2 625	2 552	406	468
Minoritetsintresse		150	137	–	–
Obeskattade reserver	26				
Akkumulerade avskrivningar utöver plan		–	–	2 184	2 061
Avsatt till pensioner		–	–	3	3
		–	–	2 187	2 064
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	27	21	27	20	21
Avsättningar för uppskjuten skatt	28	802	764	28	33
Övriga avsättningar	29	73	66	71	65
		896	857	119	119
Långfristiga skulder					
Skulder till kreditinstitut	30	2 100	2 320	2 100	2 320
Skulder till koncernföretag		–	–	50	141
Övriga skulder	31	60	57	57	37
		2 160	2 377	2 207	2 498
Kortfristiga skulder					
Skulder till kreditinstitut		440	661	440	661
Checkräkningskredit	32	307	302	–	–
Leverantörsskulder		194	203	118	128
Skulder till koncernföretag		37	–	151	111
Övriga skulder	23	182	200	56	66
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33	570	543	170	197
		1 730	1 909	935	1 163
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		7 561	7 832	5 854	6 312
STÄLLDA SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Ställda säkerheter					
<i>Övriga ställda panter och säkerheter</i>					
Bankmedel för finansiell handel		7	15	7	11
Summa ställda säkerheter		7	15	7	11
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga		
Borgensförbindelser till förmån för koncernföretag (Beloppsbegränsning av borgensförbindelserna till förmån för koncernföretag uppgår till 466 (468))				250	407
Summa ansvarsförbindelser				250	407

KASSAFLÖDESANALYSER

Belopp i mnkr	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2009	2008	2009	2008
Den löpande verksamheten				
Resultat efter finansiella poster	516	516	387	371
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.	455	389	335	262
	971	905	722	633
Betald skatt	-16	-62	-1	-51
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	955	843	721	582
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>				
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager	-45	26	-39	16
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	135	-127	102	26
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	22	-1	86	-68
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 067	741	870	556
Investeringsverksamheten				
Avyttring av dotterföretag	-	14	-	33
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-5	-2	-	-
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-529	-589	-485	-516
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	6	46	1	32
Investeringar i finansiella tillgångar	-	-3	-14	-
Avyttring/minskning av finansiella tillgångar	105	22	109	196
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-423	-512	-389	-255
Finansieringsverksamheten				
Erhållna aktieägartillskott	6	-	-	-
Upptagna lån	-	28	-	163
Amortering av låneskulder	-291	-	-280	-221
Utbetald utdelning	-2	-	-	-
Lämnade koncernbidrag	-190	-188	-190	-188
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-477	-160	-470	-246
Årets kassaflöde	167	69	11	55
Likvida medel vid årets början	279	210	83	28
Likvida medel vid årets slut	446	279	94	83

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR TILL KASSAFLÖDESANALYSER

Belopp i mnkr	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2009	2008	2009	2008
Betalda räntor och erhållen utdelning				
Erhållen utdelning	-	-	3	3
Erhållen ränta	11	36	21	36
Erlagd ränta	112	150	111	148
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m m				
Resultatandel i intresseföretag	-9	-9	-	-
Erhållen utdelning från intresseföretag	3	3	-	-
Av- och nedskrivningar av im- och materiella anläggningstillgångar	452	437	323	299
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	-	-	-	4
Rearesultat avyttring av anläggningstillgångar	8	-7	7	-6
Rearesultat avyttring av rörelse/dotterföretag	-	-22	-	-58
Avsättningar till pensioner	-6	-14	-1	-1
Övriga avsättningar	7	1	6	24
	455	389	335	262
Avyttring av inkräm och verksamheter				
<i>Avyttrade tillgångar och skulder:</i>				
Finansiella tillgångar	-	-	-	116
Summa tillgångar	-	-	-	116
Försäljningspris	-	-	-	175
Avgår: Säljarereverser	-	-	-	-142
Erhållen köpeskilling	-	-	-	33
Påverkan på likvida medel	-	-	-	33
Avyttring av dotterföretag och andra affärsenheter				
<i>Avyttrade tillgångar och skulder:</i>				
Immateriella anläggningstillgångar	-	11	-	-
Materiella anläggningstillgångar	-	147	-	-
Varulager	-	1	-	-
Rörelsefordringar	-	33	-	-
Likvida medel	-	18	-	-
Summa tillgångar	-	210	-	-
Minoritetsandel	-	-	-	-
Avsättningar	-	2	-	-
Lån	-	2	-	-
Rörelseskulder	-	54	-	-
Summa minoritet, avsättningar och skulder	-	58	-	-
Försäljningspris	-	174	-	-
Avgår: Säljarereverser	-	-142	-	-
Erhållen köpeskilling	-	32	-	-
Avgår: Likvida medel i den avyttrade verksamheten	-	-18	-	-
Påverkan på likvida medel	-	14	-	-
Likvida medel				
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>				
Kassa och bank	446	279	94	83

NOTER MED REDOVISNINGSPRINCIPER OCH BOKSLUTSKOMMENTARER

Belopp i mnkr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar och skulder (inklusive avsättningar) har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Immateriella tillgångar

Kostnader för forskning och utveckling

Utgifter för forskning som syftar till att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap redovisas som kostnad då de uppkommer. Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen, om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Det redovisade värdet inkluderar utgifter för material, direkta utgifter för löner och indirekta utgifter som kan hänföras till tillgången på ett rimligt och konsekvent sätt. Övriga utgifter för utveckling, redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I moderföretaget redovisas samtliga utgifter för utveckling som kostnad i resultaträkningen.

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar som förvärvats av företaget är redovisade till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Utgifter för internt genererad goodwill och varumärken redovisas i resultaträkningen som kostnad då de uppkommer.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för en immateriell tillgång läggs till anskaffningsvärdet endast om de ökar de framtida ekonomiska fördelarna. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde. Avskrivningarna sker linjärt över tillgångens nyttjandeperiod och redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Följande avskrivningstider tillämpas:

	Nyttjandeperiod	
	Koncernen	Moderföretaget
Balanserade utgifter för dataprogram	5-7 år	5-7 år
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten	5 år	5 år
Goodwill	8-20 år	8-20 år
Nyttjanderätter	5-25 år	5-25 år

Goodwill hänförlig till förvärvade dotterbolag och verksamheter redovisas som anläggningstillgång och skrivs av enligt plan över den beräknade ekonomiska nyttjandeperioden. Den ekonomiska nyttjandeperioden fastställs efter individuell prövning. Ekonomisk nyttjandeperiod överstigande 5 år motiveras av långsiktigt strategiskt värde med stabil verksamhet. Övrig goodwill skrivs av i enlighet med branschpraxis.

Materiella tillgångar

Avskrivningsprinciper för materiella anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Byggnader	20-67 år	20-67 år
Markanläggningar	20 år	20 år
Nedlagda kostnader på annans fastighet	20 år	20 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	7-33 år	7-33 år
Inventarier, verktyg och installationer	3-20 år	3-20 år

Lånekostnader

Lånekostnader belastar resultatet i den period till vilken de hänförs, oavsett hur de upplånade medlen har använts.

Nedskrivningar

De redovisade värdena för koncernens tillgångar kontrolleras vid varje balansdag för att utröna om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov. Om någon sådan indikation finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde som det högsta av nyttjandevärdet och nettoförsäljningsvärdet. Nedskrivning görs om återvinningsvärdet understiger det redovisade värdet. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden till en räntesats före skatt som är tänkt att beakta marknadens bedömning av riskfri ränta och risk förknippad med den specifika tillgången. För en tillgång som inte oberoende av andra tillgångar genererar något kassaflöde, beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet som tillgången tillhör.

En nedskrivning reverseras om det har skett en förändring av beräkningarna som användes för att bestämma återvinningsvärdet. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens bokförda värde inte överstiger det bokförda värdet som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning, om ingen nedskrivning skulle gjorts.

En nedskrivning av goodwill återföres endast om nedskrivningen var förorsakad av en specifik extern händelse av exceptionell natur som inte förväntas återkomma och ökningen av återvinningsvärdet hänförs sig direkt till återföringen av effekten av den specifika händelsen.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Valutaderivat

Valutaderivat anskaffas för att hantera valutarisker avseende framtida transaktioner i utländsk valuta, de utgör s k valutasäkringar. Valutaderivatet bokförs inte förrän de transaktioner som säkringarna är avsedda att skydda äger rum.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder (inklusive avsättningar) i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation nr 8. Kursdifferenser på rörelsefordringar och rörelseskulder ingår i rörelseresultatet, medan differenser på finansiella fordringar och skulder redovisas bland finansiella poster. Vid terminssäkring av underliggande fordran eller skuld används terminskursen vid tillfället för valutasäkringen.

Varulager

Varulagret är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt först in- först ut-principen, respektive verkligt värde. Därvid har inkursansrisk beaktats.

Energiderivat

Koncernen är aktiv på energiderivatmarknaden i Skandinavien (Nord Pool). Handel som görs i syfte att prissäkra produktions- eller försäljningsvolymerna redovisas brutto i enlighet med det underliggande fysiska avtalets leveransperioder. Övriga handelstransaktioner redovisas i enlighet med lägsta värdets princip utifrån en kollektiv värdering, dvs vinster redovisas i samband med att vinsten realiserar medan eventuella förluster redovisas så snart de uppstår. Finansiella instrument som innehas i tradings syfte nettoredo visas i resultaträkningen.

Elcertifikat och utsläppsrätter

Elcertifikat och utsläppsrätter är immateriella rättigheter. Till den del rättigheterna är avsedda att innehas i mer än ett år sker redovisning under immateriella anläggningstillgångar, i övriga fall sker redovisning under omsättningstillgångar.

Anskaffning av elcertifikat sker antingen genom köp eller egentillverkning. Koncernens egentillverkade elcertifikat, vars anskaffningsvärde i första hand sätts till kontrakterat försäljningspris och i andra hand till marknadspriset då de produceras, är hänförlig till produktion av el från småskalig vattenkraft och biobränsleledad produktion.

Anskaffning av utsläppsrätter sker antingen genom köp eller tilldelning. Tilldelade utsläppsrätter erhålls utan vederlag och redovisas vid anskaffningstidpunkten till verkligt värde såsom ett statligt bidrag. Intäktsföring av tilldelade utsläppsrätter sker proportionerligt i förhållande till kostnaden/åtagandet för dess leverans som följd av utförda utsläpp (enl RR16). Överskott av tilldelade utsläppsrätter, som följd av att tilldelningen överstiger leveransåtagandet, skuldförs bland förutbetalda intäkter.

I balansräkningen redovisade immateriella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade nedskrivningar. Rättigheter som är redovisade bland omsättningstillgångar är värderade till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde.

Redovisning av entreprenaduppdrag och liknande

Successiv vinstavräkning tillämpas på alla de uppdrag där utfallet kan beräknas på ett tillfredställande sätt. Intäkter och kostnader redovisas i resultaträkningen i förhållande till uppdragets färdigställandegrad. Färdigställandegraden bestäms på basis av nedlagda uppdragskostnader i förhållande till beräknade uppdragskostnader för hela uppdraget. På uppdrag där utfallet inte kan beräknas på ett tillfredställande sätt redovisas intäkt motsvarande nedlagda kostnader på balansdagen. Befarade förluster kostnadsförs omedelbart.

Skatt

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatteintäkter och skattekostnader redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Beloppen beräknas baserade på hur de temporära skillnaderna förväntas bli utjämnade och med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. Temporära skillnader beaktas ej i koncernmässig goodwill. I juridisk person redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden.

Avsättningar (förutom negativ goodwill och uppskjuten skatt)

En avsättning redovisas i balansräkningen när företaget har ett formellt eller informellt åtagande som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Nuvärdesberäkningar görs för att ta hänsyn till tidseffekten för väsentliga framtida betalningar.

Skulder för överuttag från va-monopolet

Moderbolagets monopolverksamhet inom vatten lyder under lagen om allmänna vattentjänster. Verksamheten ska enligt lagen tillämpa självkostnadsprincipen vilket innebär att intäkter maximalt får redovisas motsvarande för verksamheten nödvändiga kostnader. Om kunderna under räkenskapsåret fakturerats mer än de nödvändiga kostnaderna uppstår ett "överuttag". Ett överuttag kan nyttjas för täckande av högst tre år gamla underuttag, fonderas för framtida nyinvesteringar eller återbetalas till kunderna inom tre år. Den i va-särredovisningen redovisade investeringsfonden och ackumulerade skulden för övrigt överuttag är legalt att betrakta som skulder till kundkollektivet vilket medför att de även ska redovisas i moderbolaget och koncernen. Investeringsfonden redovisas bland övriga långfristiga skulder medan ackumulerat övrigt överuttag redovisas som förutbetalad intäkt.

Redovisning av intäkter

Rörelsens intäkter redovisas vid leveranstidpunkten exklusive mervärdesskatt och punktskatter, i huvudsak energiskatt. Anslutningsavgifter, det vill säga den avgift som kund betalar i samband med anslutning till elnät, fjärrvärmenät, optofibernet eller vattennät, intäktsföres vid tidpunkten för anslutningen. Intäkter för mottaget avfall redovisas i den period avfallet tas emot. Tjänste- och konsultuppdrag utförs på löpande räkning eller till fast pris. Uppdrag på löpande räkning redovisas i takt med uppbyggnad. Vid uppdrag till fast pris tillämpas successiv vinstavräkning, se vidare avsnittet "Redovisning av entreprenaduppdrag och liknande" ovan. Räntekomposter redovisas som intäkt i resultaträkningen i den period de uppstår. Erhållna utdelningar redovisas i resultaträkningen när aktieägarens rätt att erhålla utbetalningen fastställs.

Statliga bidrag

Bidrag redovisas till verkligt värde när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att koncernen/bolaget kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget. Bidrag knutna till en anläggningstillgång reducerar anläggningstillgångens redovisade värde. Bidrag som avser att täcka kostnader redovisas i resultaträkningen som övrig rörelseintäkt.

Leasing – leasetagare

Samtliga leasingavtal avseende anläggningstillgångar redovisas som operationella. Värdet på koncernens och moderbolagets leasade tillgångar är oväsentligt i förhållande till ägda anläggningstillgångar.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget Tekniska Verken i Linköping AB (publ) samt de bolag som på balansdagen direkt eller indirekt innehas till mer än 50 % av röstvärdet. Koncernredovisningen upprättas i enlighet med förvärvsmetoden. Denna innebär att förvärvade dotterföretags tillgångar och skulder redovisas till marknadsvärdet enligt en upprättad förvärvsanalys. Överstiger anskaffningsvärdet för andelar i dotterföretag det beräknade marknadsvärdet av företagets nettotillgångar enligt förvärvsanalysen, utgörs skillnaden av koncernmässig goodwill, vilken skrivs av över uppskattad nyttjandeperiod. Endast resultat uppkomna efter förvärvstidpunkten ingår i koncernens resultat och eget kapital.

Intern försäljning, interna vinster och fordringar/skulder inom koncernen elimineras i koncernredovisningen.

Intresseföretag

Aktieinnehav i intresseföretag, i vilka koncernen har lägst 20 % och högst 50 % av rösterna eller på annat sätt har ett betydande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, redovisas normalt enligt kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen bokförda värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens resultat efter finansiella intäkter och kostnader justerat för eventuella avskrivningar på eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden. Koncernens andel i intresseföretagens redovisade skatter ingår i koncernens skattekostnader. Vinstandelar uppbyggda efter förvärvet av intresseföretagen som ännu inte realiserats genom utdelning, avsätts till kapitalandelsfonden som utgör en del av bundna reserver i koncernens egna kapital.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Företaget redovisar koncernbidrag och aktieägartillskott i enlighet med uttalandet, UFR 2, från Rådet för finansiell rapportering.

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren.

Koncernbidrag redovisas enligt ekonomisk innebörd. Det innebär att koncernbidrag som lämnats i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för dess aktuella skatteeffekt.

Koncernbidrag som är att jämställa med en utdelning redovisas som en utdelning. Det innebär att erhållit koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas över resultaträkningen. Lämnat koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel.

Koncernbidrag som är att jämställa med aktieägartillskott redovisas, med beaktande av aktuell skatteeffekt, hos mottagaren direkt mot balanserade vinstmedel. Givaren redovisar koncernbidraget och dess aktuella skatteeffekt som aktier och andelar.

Koncernuppgifter

Bolaget ägs av Linköpings Stadshus AB (publ), org nr 556706-9793.

Av koncernens totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 0 % (0 %) av inköpen och 5 % (4 %) av försäljningen andra företag inom Linköping Stadshus AB-koncernen.

Av moderföretagets totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 12 % (10 %) av inköpen och 17 % (20 %) av försäljningen andra företag inom Tekniska Verken-koncernen.

Upplýsingar om periodens förvärv och avyttringar

Under året förvärvade moderbolaget 40 % av Västervik Biogas AB.

Nyckeltalsdefinitioner

I jämförelsetalen för koncernen redovisas de obeskattade reserverna, till den de utgör uppskjuten skatteskuld, som skulder och till övrig del som eget kapital. I moderbolagets jämförelsetal redovisas obeskattade reserver öppet. Nyckeltalen är beräknade enligt nedanstående definitioner.

	Rörelseresultat + övriga ränteintäkter och liknande resultatposter
Avkastning på totalt kapital	Genomsnittlig balansomslutning
	Resultat efter finansiella poster
Avkastning på eget kapital	Genomsnittligt eget kapital inklusive andelen eget kapital av obeskattade reserver
	Eget kapital inklusive andelen eget kapital av obeskattade reserver
Soliditet	Total balansomslutning
Nettoskuld	Summa räntebärande skulder reducerat med räntebärande tillgångar
Nettoskuldssättningsgrad	Nettoskuld i relation till totalt eget kapital
Vinstmarginal	Resultat efter finansiella poster i relation till rörelsens intäkter

Not 1 Nettoomsättning per rörelsegren

	2009	2008
Koncernen		
Energi	1 423	1 340
Vatten	181	165
Utsikt	387	371
Elhandel	2 896	2 917
Service	19	59
Stadspartner	213	309
Svensk Biogas	75	61
Usitall	1	–
Övrigt	1	4
	5 196	5 226
Moderföretaget		
Energi	1 630	1 537
Vatten	187	172
Service	47	39
Övrigt	2	5
	1 866	1 753

I uppgifterna ovan ingår ej energiskatt. Den uppgår för koncernen till 1 004 (994) och för moderbolaget till 18 (19).

Not 2 Aktiverat arbete för egen räkning

Koncernen

Avser aktiverade kostnader för anställd personal i respektive koncernbolag samt intäkter för entreprenadarbeten som aktiverats hos köpande koncernbolag.

Moderföretaget

Avser aktiverade kostnader för anställd personal.

Not 3 Övriga rörelseintäkter

	2009	2008
Koncernen		
Vinster vid avyttring fastigheter	–	5
Vinster vid avyttring av företag	9	24
Övrigt	32	32
	41	61
Moderföretaget		
Administrativ avgift (inkl lokalhyra), dotterbolag	79	69
Övrigt	12	20
	91	89

Not 4 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	Koncern	Moderföretag
<i>Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB</i>		
Revisionsuppdrag, tkr	1 631	1 094
Andra uppdrag, tkr	336	197
	1 967	1 291

Not 5 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2009	varav män	2008	varav män
Moderföretaget				
Sverige	520	73%	510	74%
Dotterföretag				
Sverige	425	75%	474	76%
Koncernen totalt	945	74%	984	75%

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2009	Sociala kostnader	2008	Sociala kostnader
	Löner och ersättningar		Löner och ersättningar	
Moderföretaget	209	12	196	109
(varav pensionskostnad)		(44)		(43)
Dotterföretag	153	72	154	81
(varav pensionskostnad)		(24)		(29)
Koncernen totalt	362	184	350	190
(varav pensionskostnad)		(68)		(72)

Moderföretaget

Från moderföretaget utgick 4 158 tkr (3 627 tkr) i arvoden till styrelsen och som ersättning till vd, tillika koncernchef. Av ersättning till vd utgjorde 462 tkr (208 tkr) tantiem.

Pensionsåldern för verkställande direktören är 60 år. Verkställande direktören har en premiebaserad pensionsplan. Verkställande direktören kan själv bestämma utbetalningstidens längd, dock inom ramen för inkomstskattelagens bestämmelser. Pensionskostnaden för Tekniska Verken utgörs från år 2004 av pensionspremier uppgående till 35 procent av den fasta lönen. Därtill avsätts 32,5 procent av lönedelar upp till 30 inkomstbasbelopp, vilket avses motsvara kostnad för kollektivavtalad pensionsplan. Pensionspremier erläggs så länge verkställande direktören kvarstår som anställd i bolaget. Pensionspremier är oantastbar.

För år 2009 uppgick pensionskostnaden (exkl särskild löneskatt) för verkställande direktören till 1 459 tkr (1 542 tkr). För moderföretagets styrelseledamöter finns inga pensionskostnader.

Verkställande direktören har rätt till avgångsvederlag motsvarande 2 årslöner vid uppsägning från bolagets sida. Uppsägningstid med bibehållna förmåner uppgår till 6 månader.

Moderföretagets styrelseledamöter erhöll ersättning för uppdrag i såväl moderföretag som dotterföretag med 679 tkr (479 tkr), varav till styrelsens ordförande 150 tkr (0 tkr) och styrelsens vice ordförande 129 tkr (123 tkr). Koncernchefen erhöll 3 491 tkr (3 147 tkr) för sina uppdrag i koncernen.

Dotterföretag

Under 2009 utgick totalt 6 196 tkr (6 288 tkr) i arvoden till styrelse och som ersättning till vd, varav tantiem 306 tkr (206 tkr). Av bolagens pensionskostnader avser 2 444 tkr (1 729 tkr) gruppen styrelse och vd.

Styrelseledamöter och ledande befattningar

	2009	2008
	Antal på balansdagen	Antal på balansdagen
Styrelseledamöter	9	9
Varav män	67%	67%
Verkställande direktör och andra ledande befattningshavare	11	12
Varav män	73%	75%

Redovisning av sjukfrånvaro i koncernen

	2009	2008
Total sjukfrånvaro	2,5%	3,2%
Långtidssjukfrånvaro	1,2%	1,7%
Sjukfrånvaro för män	2,3%	3,3%
Sjukfrånvaro för kvinnor	3,3%	2,9%
Anställda - 29 år	1,8%	2,1%
Anställda 30-49 år	2,1%	2,4%
Anställda 50 år-	3,6%	4,7%

Redovisning av sjukfrånvaro i moderföretaget

	2009	2008
Total sjukfrånvaro	1,8%	2,2%
Långtidssjukfrånvaro	0,7%	1,0%
Sjukfrånvaro för män	1,6%	2,2%
Sjukfrånvaro för kvinnor	2,3%	2,3%
Anställda - 29 år	0,7%	1,5%
Anställda 30-49 år	1,6%	1,5%
Anställda 50 år-	1,6%	3,5%

Not 6 Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar

	2009	2008
Koncern		
Balanserade utgifter för dataprogram	-5	-4
Goodwill	-19	-23
Nyttjanderätter, kraftledning och mark	-	-1
Byggnader och mark	-37	-42
Nedlagda kostnader på annans fastighet	-1	-1
Maskiner och andra tekniska anläggningar	-361	-336
Inventarier, verktyg och installationer	-29	-30
	-452	-437
Moderföretag		
Balanserade utgifter för dataprogram	-2	-2
Goodwill	-10	-7
Byggnader och mark	-35	-34
Nedlagda kostnader på annans fastighet	-1	-
Maskiner och andra tekniska anläggningar	-251	-233
Inventarier, verktyg och installationer	-24	-23
	-323	-299

Not 7 Resultat från andelar i koncernföretag

	2009	2008
Utdelning	3	-
Realisationsresultat vid avyttring av andelar	9	58
	12	58

Not 8 Resultat från andelar i intresseföretag

	2009	2008
Utdelning	3	3
	3	3

Not 9 Bokslutsdispositioner, övriga

	2009	2008
Skilnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan	-	-
- Maskiner och andra tekniska anläggningar	-123	-237
	-123	-237

Not 10 Skatt på årets resultat

	2009	2008
Koncernen		
Aktuell skattekostnad		
Periodens skattekostnad	-102	-122
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-3	-
	-105	-122

Uppskjuten skattekostnad

Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-38	33
Total redovisad skattekostnad i koncernen	-143	-89

Skatteposter som redovisats direkt mot eget kapital

Aktuell skatt i lämnade koncernbidrag	-87	-103
---------------------------------------	-----	------

Moderföretaget

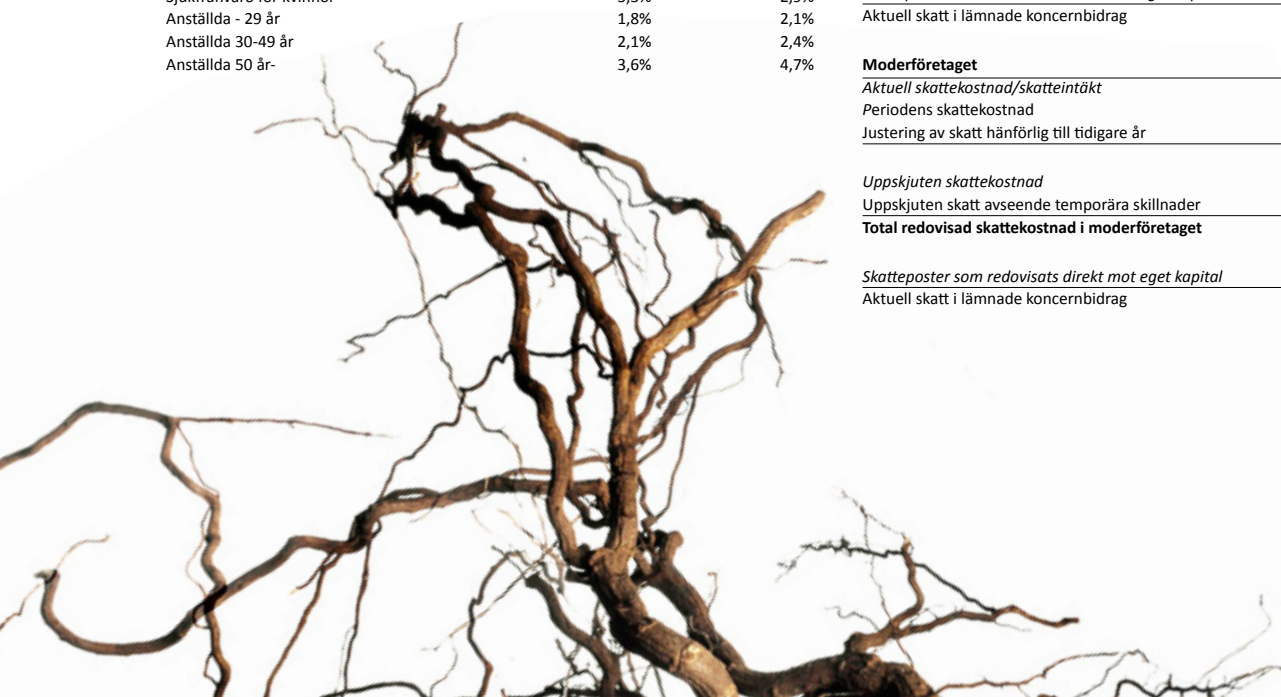
	2009	2008
Aktuell skattekostnad/skatteintäkt		
Periodens skattekostnad	-73	-20
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-5	-
	-78	-20

Uppskjuten skattekostnad

Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	5	5
Total redovisad skattekostnad i moderföretaget	-73	-15

Skatteposter som redovisats direkt mot eget kapital

Aktuell skatt i lämnade koncernbidrag	-73	-21
---------------------------------------	-----	-----

Not 11 Balanserade utgifter för dataprogram

	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	49	33
Övriga investeringar	2	–
	51	33
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-40	-29
Årets avskrivning enligt plan	-5	-2
	-45	-31
Redovisat värde vid periodens slut	6	2

Not 12 Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten

	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	–	–
Övriga investeringar	3	–
	3	–
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	–	–
	–	–
Redovisat värde vid periodens slut	3	–

Not 13 Nyttjanderätter, kraftledning och mark

	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	14	3
	14	3
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-11	-3
Årets avskrivning enligt plan	–	–
	-11	-3
Redovisat värde vid periodens slut	3	0

Not 14 Goodwill

	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	292	172
Avyttringar och utrangeringar	-2	–
	290	172
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-171	-75
Avyttringar och utrangeringar	2	–
Årets avskrivning enligt plan	-19	-10
	-188	-85
Redovisat värde vid periodens slut	102	87

Not 15 Byggnader och mark

	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	1 315	1 226
Nyanskaffningar	23	23
Avyttringar och utrangeringar	-2	-2
	1 336	1 247
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-484	-447
Avyttringar och utrangeringar	1	1
Årets avskrivning enligt plan	-37	-35
	-520	-481
Redovisat värde vid periodens slut	816	766
Taxeringsvärden, byggnader (i Sverige)	741	615
Taxeringsvärden, mark (i Sverige)	113	93

Not 16 Nedlagda kostnader på annans fastighet

	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	21	9
Nyanskaffningar	1	–
Avyttringar och utrangeringar	-3	–
	19	9
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-5	-2
Avyttringar och utrangeringar	1	–
Årets avskrivning enligt plan	-1	-1
	-5	-3
Redovisat värde vid periodens slut	14	6

Not 17 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	7 816	5 859
Nyanskaffningar	365	217
Avyttringar och utrangeringar	-267	-264
	7 914	5 812
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-3 610	-2 746
Avyttringar och utrangeringar	255	256
Årets avskrivning enligt plan	-349	-251
	-3 704	-2 741
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	-55	-3
Årets nedskrivningar	-12	-1
	-67	-4
Redovisat värde vid periodens slut	4 143	3 067

Not 18 Inventarier, verktyg och installationer

	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	342	276
Nyanskaffningar	31	22
Avyttringar och utrangeringar	-30	-21
	343	277
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-238	-186
Avyttringar och utrangeringar	27	20
Årets avskrivning enligt plan	-29	-24
	-240	-190
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	-8	-8
Redovisat värde vid periodens slut	95	79

Not 19 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	Koncern	Moderföretag
Vid årets början	96	21
Färdigställda projekt	-80	-16
Årets nedlagda utgifter	170	75
	186	80

Not 20 Andelar i koncernföretag

	2009-12-31	2008-12-31
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	441	987
Inköp	13	4
Aktieägartillskott	–	40
Erhållen utdelning/koncernbidrag	–	-182
Försäljning	–	-147
Fusionsförlust	–	-82
Omklassificeringar	–	-179
	454	441
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	–	-29
Försäljning	–	29
	–	–
Redovisat värde vid periodens slut	454	441

Specifikation av bolagets innehav av andelar i koncernföretag

<i>Dotterföretag / Org nr / Säte</i>	<i>Antal andelar</i>	<i>Andel i %</i>	<i>Bokfört värde</i>
BusinessLink i Linköping AB, 556590-7507, Linköping	1 000	100,0	0
Katrineholm Energi AB, 556034-4581, Katrineholm	135 000	100,0	87
Ljusförs Kraft AB, 556042-3351, Linköping	1 089	99,0	56
Stadsparter AB, 556441-1196, Linköping	13 400	100,0	20
Svensk Biogas i Linköping AB, 556034-8228, Linköping	260 000	100,0	31
Usitall AB, 556506-6734, Linköping	35 000	70,0	10
Utsikt Katrineholm Elnät AB, 556426-8588, Linköping	20 000	100,0	74
Utsikt Nät AB, 556483-4926, Linköping	500 000	100,0	64
Åtvidabergs Fjärrvärme AB, 556543-1607, Åtvidaberg	20 000	100,0	20
Bixia AB, 556544-2638, Linköping	197 635	52,4	79
Utsikt Katrineholm AB, 556123-4252, Katrineholm	50 000	100,0	7
Vika Miljö AB, 556191-1743, Katrineholm	5 000	100,0	6
			454

Not 21 Fordringar hos koncernföretag

	<i>Koncern</i>	<i>Moderföretag</i>
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	90	528
Tillkommande fordringar	–	29
Reglerade fordringar	-90	-123
Redovisat värde vid periodens slut	–	434

Not 22 Andelar i intresseföretag

	<i>Koncern</i>	<i>Moderföretag</i>
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	66	58
Årets andel i intresseföretags resultat	8	1
Årets utdelning	-3	–
Redovisat värde vid periodens slut	71	59

Spec av moderföretagets och koncernens innehav av andelar i intresseföretag

<i>Intresseföretag / org nr, säte</i>	<i>Justerat EK / Årets vinst¹⁾</i>	<i>Andelar antal i %²⁾</i>	<i>Kapitalandelsvärdet i koncernen</i>	<i>Bokf värde hos moder</i>
<i>Direkt ägda</i>				
Mjölby-Svartådal Energi AB 556093-1593, Mjölby	58/9	35,2	68	58
Västervik Biogas AB 556751-2941, Västervik	1/0	40,0	1	1
<i>Indirekt ägda</i>				
Höglandsvind AB 556543-8701, Nässjö	2/0	40,0	2	
			71	59

¹⁾ Med justerat eget kapital avses den ägda andelen av företagets egna kapital inkl eget kapitaldelen i obeskattade reserver. Med årets resultat avses ägarandelen av företagets resultat efter skatt inkl eget kapitaldelen i årets förändring av obeskattade reserver. I koncernens resultaträkning redovisas resultatandelarna från intresseföretag i två poster, dels resultatet före skatt, inkl eventuella avskrivningar på övervärden, vilket ingår i rörelseresultatet, dels andelen i intresseföretagens skatt vilken redovisas tillsammans med koncernens skatter.

²⁾ Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.

Icke utdelade ackumulerade vinstandelar i intresseföretagen avsätts till kapitalandelsfond som utgör en del av koncernens bundna reserver. Kapitalandelsfonden för direktägda intresseföretag uppgår till 10 (5). Ackumulerade förluster däremot, belastar koncernens fria egna kapital.

Not 23 Fordran på beställare avseende pågående uppdrag

	<i>Koncern</i>	<i>Moderföretag</i>
<i>Entreprenaduppdrag</i>		
Fordran hos beställare avseende pågående uppdrag	8	–
Skuld till beställare avseende pågående uppdrag	0	–

Not 24 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	<i>Koncern</i>	<i>Moderföretag</i>
<i>Upplupna intäkter avseende leveranser av el, slam, avfall, vatten, fjärrvärme och fjärrkyla</i>		
	511	145
<i>Övriga poster</i>	137	91
	648	236

Not 25 Eget kapital

	<i>Aktiekapital</i>	<i>Bundna reserver</i>	<i>Fritt eget kapital</i>
<i>Koncern</i>			
Vid årets början	200	1 947	405
Aktieägartillskott, erhållna			104
Koncernbidrag			-331
Aktuell skatteeffekt på koncernbidrag			87
Utdelning			-152
Förskjutning mellan bundet och fritt eget kapital		129	-129
Årets resultat			365
Vid årets slut	200	2 076	349
	<i>Aktiekapital</i>	<i>Reservfond</i>	<i>Fritt eget kapital</i>

	<i>Koncern</i>	<i>Moderföretag</i>
<i>Moderföretag</i>		
Vid årets början	200	40
Aktieägartillskott, erhållna		104
Koncernbidrag		-278
Aktuell skatteeffekt på koncernbidrag		73
<i>Disposition enl bolagsstämmebeslut</i>		
• Utdelning		-152
Årets resultat		191
Vid årets slut	200	40
		166

Not 26 Obeskattade reserver

	2009-12-31	2008-12-31
<i>Akkumulerade avskrivningar utöver plan:</i>		
• Maskiner och inventarier	2 184	2 061
Avsatt till pensioner	3	3
	2 187	2 064

Av obeskattade reserver utgör 575 (543) uppskjuten skatt. Den uppskjutna skatten särredovisas ej i moderföretagets balansräkning men däremot i koncernens.

Not 27 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	<i>Koncern</i>	<i>Moderföretag</i>
<i>Skandia</i>		
	21	20
	21	20

Not 28 Avsättningar för uppskjuten skatt

Koncernens uppskjutna skatteskuld avser i huvudsak koncernbolagens obeskattade reserver.

Not 29 Övriga avsättningar

	<i>Koncern</i>	<i>Moderföretag</i>
<i>Reserv för framtida deponikostnad</i>		
	69	69
<i>Övriga avsättningar</i>	4	2
	73	71

Not 30 Skulder till kreditinstitut, långfristiga

	<i>Koncern</i>	<i>Moderföretag</i>
<i>Förfallotidpunkt, 1-5 år från balansdagen</i>		
	1 400	1 400
<i>Förfallotidpunkt, senare än fem år från balansdagen</i>		
	700	700
	2 100	2 100

Not 31 Övriga skulder

	<i>Koncern</i>	<i>Moderföretag</i>
<i>Investeringsfond enligt va-lagen</i>		
	57	57
<i>Övriga skulder</i>	3	–
	60	57

Not 32 Checkräkningskredit

Koncernen är ansluten till ett koncernkonto, där Linköpings kommun är kontohavare gentemot kreditgivande bank. Koncernföretagen äger rätt att inom koncernkontot nyttja en kredit på 50 mnkr. Per balansdagen nyttjade varken moderbolaget eller koncernen denna kreditlimit, däremot nyttjade koncernen en kreditlimit utanför koncernkontot med 307 mnkr.

Not 33 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncern	Moderföretag
Upplupna räntekostnader	26	26
Upplupna personalrelaterade kostnader	58	36
Övriga poster	486	108
	570	170

Linköping den 1 mars 2010

Gösta Gustavsson
ORDFÖRANDE

Birgitta Ståhl Öckinger
VICE ORDFÖRANDE

Stig Holm
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Gunn Bredstedt

Sven Jorup

Lars Eklund

Fredrik Lundén

Gunilla Almesåker

Bengt Magnhagen

Leif Tollén

Vår revisionsberättelse har avgivits den 1 mars 2010
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Dick Svensson
AUKTORISERAD REVISOR, FAR

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsstämman i Tekniska Verken i Linköping AB (publ)
org.nr 556004-9727

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Tekniska Verken i Linköping AB (publ) för år 2009. Bolagets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 20–34. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Linköping den 1 mars 2010
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Dick Svensson
Auktoriserad revisor

KONCERNEN – FEM ÅR I SAMMANDRAG

Mnkr då inget annat anges	2009	2008	2007	2006	2005
<i>Ur resultaträkningarna</i>					
Rörelsens intäkter	5 347	5 385	5 097	4 773	3 960
Avskrivningar och nedskrivningar	-452	-437	-432	-416	-389
Rörelseresultat	620	624	540	431	422
Resultat från finansiella poster	-104	-108	-109	-105	-125
Resultat efter finansiella poster	516	516	431	326	297
Årets resultat	365	415	297	211	188
<i>Ur balansräkningarna</i>					
Anläggningstillgångar	5 440	5 495	5 695	5 408	5 103
Omsättningstillgångar	2 121	2 337	1 911	1 613	1 544
Eget kapital	2 625	2 552	2 273	2 095	1 884
Skulder, avsättningar och minoritet	4 936	5 280	5 333	4 926	4 763
Balansomslutning	7 561	7 832	7 606	7 021	6 647
<i>Nettoinvesteringar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar	5	-2	31	6	7
Materiella anläggningstillgångar	492	408	707	623	519
<i>Nyckeltal</i>					
Avkastning på totalt kapital, %	8	9	8	7	7
Avkastning på eget kapital, %	20	21	20	16	17
Soliditet, %	35	33	30	30	28
<i>Andra data</i>					
Medeltal anställda	945	984	1 071	1 057	1 083
Löner exklusive vd och styrelsearvoden	352	340	363	349	359

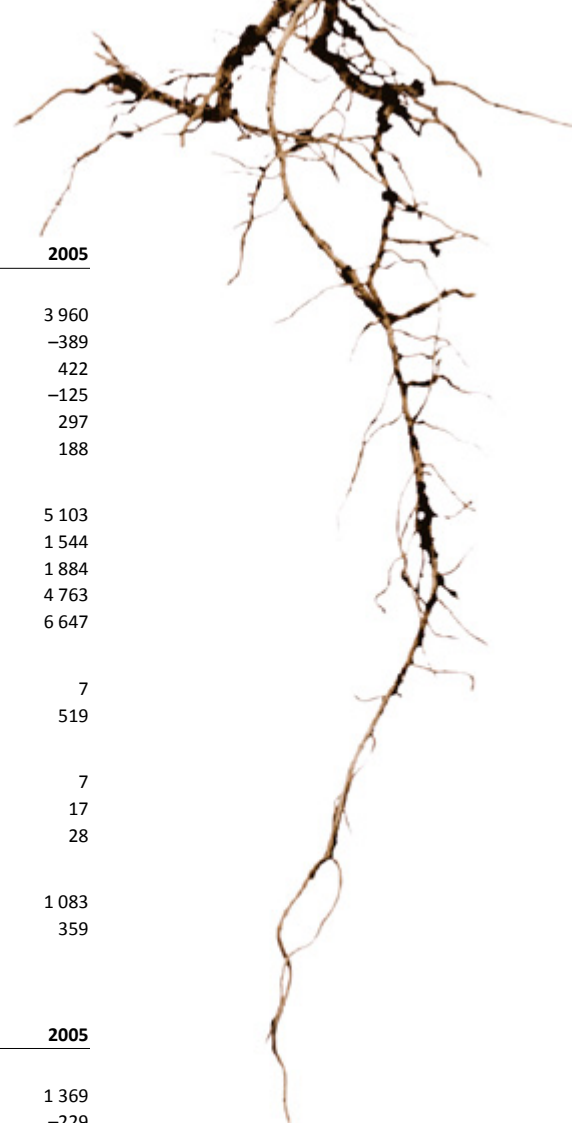
MODERBOLAGET – FEM ÅR I SAMMANDRAG

Mnkr då inget annat anges	2009	2008	2007	2006	2005
<i>Ur resultaträkningarna</i>					
Rörelsens intäkter	1 962	1 849	1 605	1 584	1 369
Avskrivningar och nedskrivningar	-323	-299	-254	-243	-229
Rörelseresultat	465	420	390	268	279
Resultat från finansiella poster	-78	-49	-96	-82	-87
Resultat efter finansiella poster	387	371	294	186	192
Årets resultat	191	119	94	82	30
<i>Ur balansräkningarna</i>					
Anläggningstillgångar	5 035	5 142	5 463	5 000	4 711
Omsättningstillgångar	819	1 170	594	984	766
Eget kapital	406	468	537	486	342
Obeskattade reserver	2 187	2 064	1 827	1 662	1 585
Skulder och avsättningar	3 261	3 780	3 693	3 836	3 550
Balansomslutning	5 854	6 312	6 057	5 984	5 477
<i>Nettoinvesteringar</i>					
Immateriella anläggningstillgångar	-	-	3	2	5
Materiella anläggningstillgångar	312	743	405	452	347
<i>Nyckeltal</i>					
Avkastning på totalt kapital, %	8	8	7	6	6
Avkastning på eget kapital, %	19	19	17	12	14
Soliditet, %	34	32	31	28	27
<i>Andra data</i>					
Medeltal anställda	520	510	490	492	490
Löner exklusive vd och styrelsearvoden	205	192	178	165	165

DEFINITIONER

I jämförelsetalen för koncernen redovisas de obeskattade reserverna, till den del de utgör uppskjuten skatteskuld, som skulder och till övrig del som eget kapital. I moderbolagets jämförelsetal redovisas obeskattade reserver öppet och nyckeltalen är beräknade enligt nedanstående definitioner.

• Avkastning på totalt kapital	$\frac{\text{Rörelseresultat} + \text{övriga ränteintäkter och liknande resultatposter}}{\text{Genomsnittlig balansomslutning}}$
• Avkastning på eget kapital	$\frac{\text{Resultat efter finansiella poster}}{\text{Genomsnittligt eget kapital} + \text{andelen eget kapital av obeskattade reserver}}$
• Soliditet	$\frac{\text{Eget kapital} + \text{andelen eget kapital av obeskattade reserver}}{\text{Total balansomslutning}}$

ENERGIFÖRSÄLJNING

Värme i Linköping	2009	2008	2007	2006	2005
Abonnerad effekt	735	714	706	710	719
Antal abonnemang	11 499	11 117	10 703	10 258	9 918
Såld värmeenergi GWh	1 296	1 220	1 212	1 228	1 255
Därav ånga	11	18	22	27	25

Kunder	Abonnerad effekt, MW	Såld värmeenergi, GWh	Antal abonnemang
Industri	114	187	318
Småhus, en- och tvåbostadshus	80	155	7 946
Småhus, sekundärvärme	9	17	1 274
Bostadsfastigheter	332	595	1 259
Förvaltning skolor, sjukvård	110	177	320
Markvärme	3	7	55
Produktion av fjärrkyla	11	34	8
Övriga	76	124	319
Summa	735	1 296	11 499

Försäljning värme till annat fjärrvärmeföretag, GWh

	2009	2008	2007	2006	2005
	89	76	89	75	87

Värme Borensberg	2009	2008	2007	2006	2005
Abonnerad effekt, MW	6	6	6	6	6
Antal abonnemang	231	229	210	188	163
Såld värmeenergi, MWh	11 874	11 267	10 611	9 899	9 659

Värme Skärblacka	2009	2008	2007	2006	2005
Abonnerad effekt, MW	8	8	8	7	3
Antal abonnemang	259	250	244	200	153
Såld värmeenergi, MWh	14 893	13 855	13 462	8 815	5 435

Värme Kisa	2009	2008	2007	2006	2005
Abonnerad effekt, MW	30	26	24	22	14
Antal abonnemang	132	119	96	51	36
Såld värmeenergi, MWh	78 112	64 924	67 247	59 953	32 820
Därav ånga, MWh	60 126	50 714	54 560	47 976	25 400

Värme Åtvidaberg	2009	2008
Abonnerad effekt, MW	17	17
Antal abonnemang	89	86
Såld värmeenergi, MWh	32 065	28 178

Värme Katrineholm	2009
Abonnerad effekt, MW	106
Antal abonnemang	1 245
Såld värmeenergi, MWh	187 582

Fjärrkyla	2009	2008	2007	2006	2005
Abonnerad effekt, MW	27	21	20	18	18
Antal abonnemang	67	62	52	46	41
Såld kylenergi, MWh	35 184	31 004	27 002	28 357	24 876

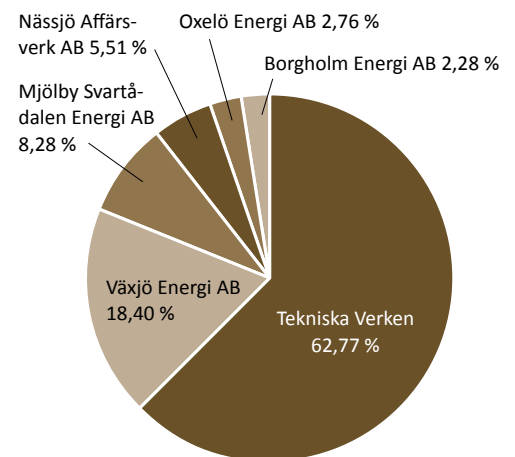

ETABLERINGSORTER, BIXIA 2009

Elförsäljning för Bixia under 2009 var 5,4 TWh

ÄGARFÖRDELNING BIXIA 2009

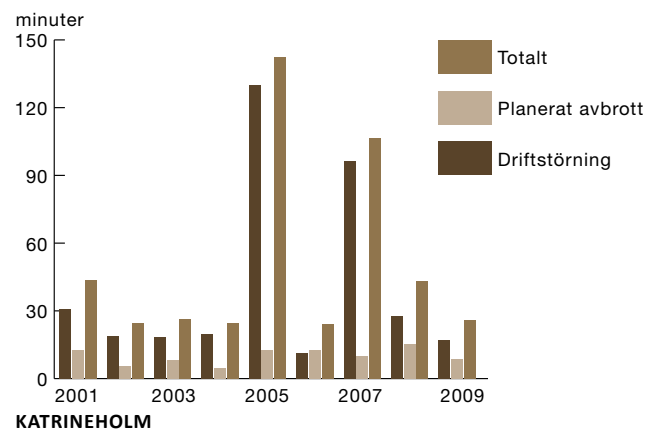
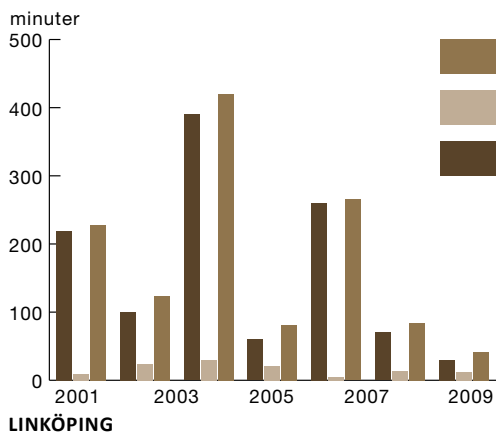
ELNÄTS- OCH BELYSNINGSVVERKSAMHET

	2009	2008	2007	2006	2005
Antal abonnemang, lågspänning	89 224	88 793	70 995	70 426	70 262
Antal abonnemang, högspänning	74	75	47	46	45
Energi till eget nät exklusive elpannor, GWh Linköping	1 143	1 153	1 157	1 174	1 163
Högsta belastning under en timme, MW Linköping	210	204	216	216	216
Energi till eget nät exklusive elpannor, GWh Katrineholm	358	367			
Högsta belastning under en timme, MW Katrineholm	71	68			
Transformatorstationer Linköping					
Antal Mottagningsstationer 130/10 kV	12	12	9	9	9
Antal Fördelningsstationer 10 kV	38	38	29	29	29
Antal Nätstationer 10/0,4 kV	2 114	2 094	1 293	1 283	1 277
Ledningsnät Linköping (mil)					
130 kV	6	6	6	6	6
10/20 kV	214	212	139	136	135
0,4 kV	341	337	222	220	218
Total ledningslängd	561	555	370	364	361

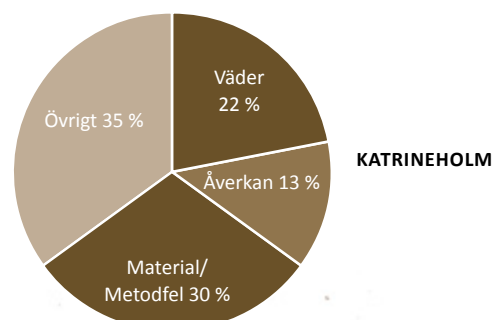
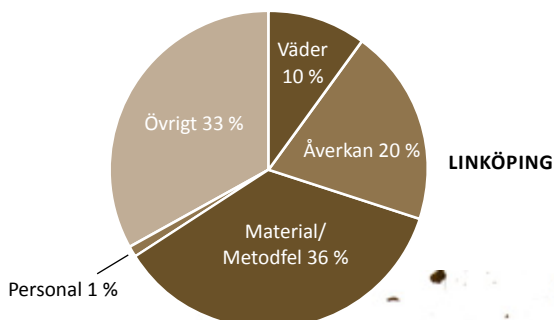
BELYSNING

	2009	2008	2007	2006	2005
Antal armaturer i Linköping	33 167	32 242	31 250	30 450	30 250

MEDELAVBROTTSTID PÅ ELNÄTET PER KUND OCH ÅR I MINUTER

FELORSAK TILL DRIFTSTÖRNINGAR PÅ ELNÄTET 2009

PRODUKTION AV EL OCH VÄRME I KRAFTVÄRMEVERK

LINKÖPING

Kraftvärmeverket. Kraftvärmeverket består av tre pannor med gemensam ångstam och tre turbiner.

Pannor	Ångproduktion, MW	Rökgaskondensering, MW v
Kolpannan	83	–
Oljepannan	154	–
Träpannan	58	20

Turbinaggregat	Max kondensproduktion, MW el	Max mottrycksproduktion MW el
Turbin 1	–	31
Turbin 2	–	42
Turbin 3	32	22 (vid antingen kondens- eller mottrycksdrift)

Gärstadverket. Gärstadverkets äldre del består av tre avfallseldade pannor på totalt 75 MW ånga och gemensam rökgaskondensering som ger 15 MW värme, samt en oljeeldad gasturbin som ger 25 MW el och en ångturbin som även den ger 25 MW el. Gärstadverkets nya del består av en panna på 68 MW ånga samt rökgaskondensering bestående av en kondensator och en värmepump som totalt ger 15 MW värme. Möjlighet till elproduktion finns genom en ångturbin på 19 MW el.

Pannor	Ångproduktion, MW	Rökgaskondensering, MWv
Panna 1–3	75	15
Panna 4	68	15

Turbinaggregat	Elproduktion MW el
Gas- och ångturbin	50
Ångturbin panna 4	19

Tornbyverket. Två likadana dieselmotorer som tillsammans ger 14 MW el och 14 MW värme.

KATRINEHOLM

Kraftvärmeverket i Katrineholm. Biobränsleeldat kraftvärmeverk med rosterteknik. Ångproduktionen uppgår till 25 MW och möjlighet för elproduktion finns genom en ångturbin på 5 MW el. Vid full drift eldas ca 8 ton biobränsle per timme.

ANLÄGGNINGAR FÖR ENBART VÄRMEPRODUKTION

	Olja, MW	Trä, MW	El, MW
Kraftvärmeverket	–	–	25,0
Tornbyverket	3,0	–	5,0
HVC 10	120,0	–	–
Tannefors	40,0	–	–
Lambohov	40,0	–	–
Ullstämna	40,0	–	–
Malmslätt	15,0	–	2,0
Universitetssjukhuset	56,0	–	10,0
Ljungsbro	7,0	4,5	–
Cloetta	16,0	–	2,0
Borensberg	5,0	3,0	–
Mobila panncentraler 1–8	24,0	–	–
Kisa	23,0	7,0	1,0
Katrineholm	81,0	40,0	–
Åtvidaberg	16,0	6,0	1,0

ANLÄGGNINGAR FÖR KYLPRODUKTION

	Fjärrvärme- driven kyla, MW	Frikyla, MW	Eldriven kyla, MW	Eldriven kyla med köldmedia R 134 A och R 407 C, MW
Centrum och Garnisonen	8,0	3,6	6,5	2,8
Universitetet och Mjärdevi	5,0	2,0	4,0	2,6
Brogatan	0,3	0,2	–	0,9
Tornet	0,5	0,2	–	0,1

Kylproduktion, GWh	Fjärrvärme- driven kyla, GWh	Frikyla, GWh	Eldriven kyla, GWh	Eldriven kyla med köldmedia R 134 A och R 407 C, GWh
Totalt 35,5 GWh	23,2	8,0	4,13	0,17

VATTENKRAFTSTATIONER

Vattendrag	Namn	Fallhöjd, meter	Utbyggd vattenmängd, m ³ /s	Total effekt, MW
Motala Ström	Motala	15,3	105,0	12,0
Motala Ström	Borensberg	6,8	94,0	5,2
Motala Ström	Malfors	28,3	105,0	21,0
Motala Ström	Nykvarn	4,0	40,0	1,2
Motala Ström	Älvås	2,3	90,0	1,5
Motala Ström	Skärblacka	9,0	150,0	10,5
Motala Ström	Fiskeby	2,5	170,0	3,5
Stångån	Hovetorp	24,5	40,0	8,5
Stångån	Slattefors	4,5	30,0	0,9
Stångån	Hackefors	7,0	20,0	1,0
Stångån	Tannefors	9,8	32,0	2,5
Stångån	Nykvarn	2,8	16,0	0,4
Svartån	Bruksfallet	23,5	24,0	5,5
Svartån	Flemminge	6,0	24,0	0,9
Svartån	Odensfors	12,5	39,0	3,8
Svartån	Svartåfors	12,5	57,0	5,3
Botorpsströmmen	Ankarsrum	10,5	12,0	0,9
Botorpsströmmen	Svarteström	18,0	5,5	0,8
Botorpsströmmen	Botorp	8,5	18,0	1,3
Botorpsströmmen	Brunso	3,6	14,0	0,4
Botorpsströmmen	Tovehult	8,3	16,0	1,1
Nyköpingsån	Forsa	5,5	6,5	0,3
Nyköpingsån	Genne	5,0	16,0	0,6
Storån	Kvarntorp	18,0	1,0	0,1
Storån	Åtvidaberg	20,0	4,5	0,6
Storån	Forsaström Övre	8,6	5,0	0,4
Storån	Forsaström Nedre	20,1	5,0	0,8
Melbyån	Melby	38,0	1,9	0,5
Storån	Edsbruk	13,3	13,0	1,1
Stångån	Blomsfors	9,0	20,0	1,4
Stångån	Tyrisfors	7,4	20,0	1,3
Björkån	Björkfors	12,0	2,8	0,3
Hallstaån	Sjösäter	34,0	1,9	0,5
Tvärån	Ursätter	4,3	4,0	0,2
Tvärån	Hälla	6,5	5,0	0,2
Tvärån	Viggeby	14,5	8,5	1,1
Storån/Nybbleån	Nybble	20,0	2,6	0,4
Botorpsströmmen	Odensvi	23,0	4,0	0,7

VÄRMEPRODUKTION, GWh

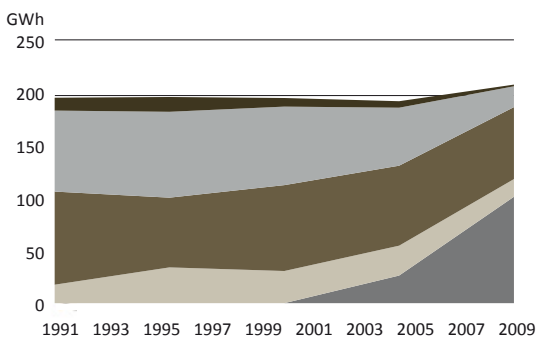
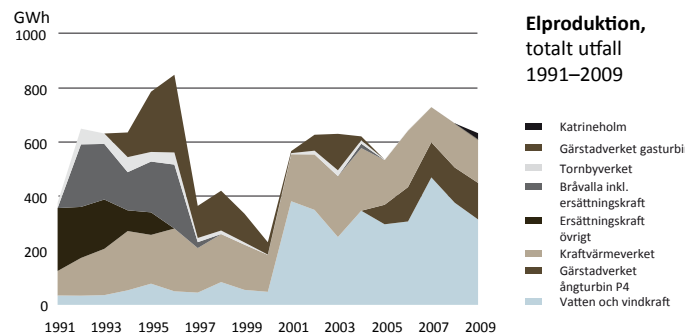
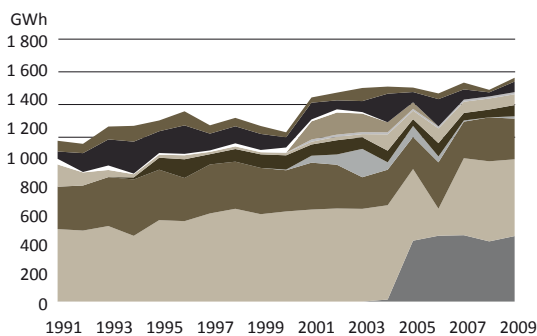
		2009	2008	2007	2006	2005
Kraftvärmeverket, Linköping	Kol	74,3	69,8	67,6	88,1	50,5
	Olja	72,5	25,4	88,2	188,2	75,7
	Trä	286,5	294,6	252,3	321,2	219,3
	Gummi	71,8	67,8	58,7	103,1	54,9
	Plast	22,5	0,0	11,6	40,4	77,0
	Animaliskt fett	0,0	0,0	0,0	0,0	45,1
	Övrigt	5,7	4,2	1,0	12,1	0,1
Tornbyverket, dieslar	Olja	0,0	0,0	0,0	1,0	1,4
Gärstadverket	Avfall o trä	979,4	1019,2	986,9	639,4	1 009,3
	Olja	3,9	4,9	1,1	2,5	6,3
Katrineholm	Trä	207,1	188,9			
	Olja	1,9	7,2			
Hetvattencentraler ¹⁾	Olja	46,8	30,7	46,0	61,7	42,1
	El	2,6	11,4	18,2	19,1	21,6
	Trä	154,2	133,2	93,8	87,5	50,2
	Fett	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA PRODUCERAD VÄRME ²⁾		1 929,2	1 857,2	1 625,2	1 564,4	1 653,6
Bortkyld värme		51,3	53,4	46,7	0,0	96,8
SUMMA VÄRME TILL NÄT		1 878,0	1 803,8	1 578,6	1 564,4	1 556,8
Max belastning Linköping, fjärrvärme och ånga, MW		417,3	367,9	414,2	448,5	463,2

¹⁾ Centrala HVC, Ljungsbro, Borensberg, Kisa, Skärblacka, Lunnevad, Sturefors, Ekängen, Åtvidaberg

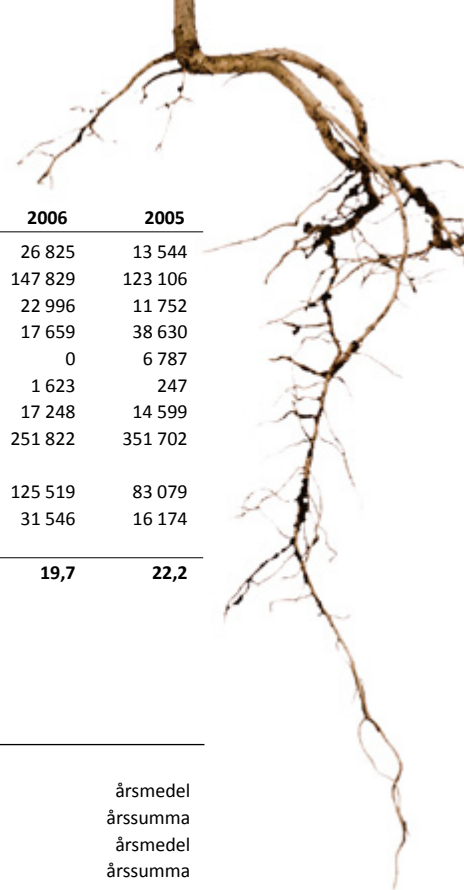
²⁾ I summa ingår även Katrineholm

ELPRODUKTION, GWh

			2009	2008	2007	2006	2005
Kraftvärmeverket, Linköping	Kol	Mottryck	22,6	16,5	18,4	24,0	14,0
		Kondens	1,6	4,2	7,3	12,1	6,7
	Gummi	Mottryck	25,3	19,6	20,0	27,1	14,5
		Kondens	1,7	5,6	10,2	10,0	5,8
	Plast	Mottryck	5,0	0,0	2,8	8,3	16,3
		Kondens	1,3	0,0	0,4	1,3	5,6
	Animaliskt fett	Mottryck	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3
	Olja	Mottryck	22,9	8,0	9,3	44,2	20,6
		Kondens	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Trä	Mottryck	61,5	70,7	52,7	66,7	47,1
		Kondens	15,8	36,9	8,2	11,4	19,9
	Övrigt	Mottryck	1,8	1,3	0,2	3,8	0,0
		Kondens	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Tornbyverket	Olja	Mottryck	0,2	0,0	0,0	1,1	1,6
		Kondens	0,0	0,0	0,0	0,6	0,3
Gärstadverket	Avfall och trä	Mottryck	124,4	115,1	116,7	118,6	70,9
		Återkylning	9,7	13,6	12,8	7,6	
	Olja	Mottryck	2,6	1,5	0,4	0,8	1,2
		Återkylning	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
		Mottryck	22,7	0,2	-	-	-
Katrineholm			0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
Vindkraft							
Vattenkraft:							
Hovetorp			14,9	19,0	30,4	22,9	20,7
Slattefors			2,3	2,8	4,5	3,5	3,1
Hackefors			3,8	4,8	6,3	4,9	4,9
Tannefors			6,1	8,0	12,7	9,6	8,8
Nykvarn			1,4	1,7	1,8	1,7	1,9
Sjösäter, Björk-,Bloms-,Tyrisfors			3,7	6,4	9,1	6,4	4,5
Bruksfallet+ Flemminge			9,5	12,3	17,8	10,7	12,1
Odensfors			11,7	15,4	18,3	12,6	12,9
Svartåfors			14,0	16,9	24,1	16,6	15,1
Motala			43,7	52,5	63,6	34,3	35,0
Borensberg			20,1	23,9	28,5	16,5	16,5
Malfors			88,4	104,8	123,4	70,4	71,1
M Nykvarn			7,3	3,7	0,0	0,0	0,0
Älvås			7,3	6,7	10,0	6,5	6,3
Skärblacka			48,6	56,2	70,2	47,3	45,2
Fiskeby			14,3	17,0	21,5	14,1	13,5
Botorpströmmen			9,3	12,6	16,3	14,8	13,8
Nyköpingsån			3,4	4,2	2,9	3,4	2,6
Storån			3,7	4,2	5,2	6,5	4,8
Tvärån/Nybbleån			2,9	4,2	4,6	5,6	5,0
SUMMA TOTAL ELPRODUKTION			635,6	670,8	730,7	645,9	537,1

BRÄNSLEFÖRBRUKNING

		2009	2008	2007	2006	2005
Kraftvärmeverket, Linköping	Kol, ton	15 663	13 856	17 427	26 825	13 544
	Trä, ton	144 973	183 450	130 221	147 829	123 106
	Gummi, ton	14 775	12 889	15 719	22 996	11 752
	Plast, ton	10 984	0	5 504	17 659	38 630
	Animaliskt fett, Nm ³	0	0	0	0	6 787
Gärstadverket	Övrigt	1 171	575	248	1 623	247
	Trä, ton	10 089	12 705	31 097	17 248	14 599
Katrineholm	Avfall, ton	380 506	381 126	347 543	251 822	351 702
	Trä, ton	76 553	60 216			
Hetvattencentraler	Trä, m ³	150 694	138 169	117 555	125 519	83 079
Total oljeförbrukning	Nm ³	15 439	8 392	16 301	31 546	16 174
TOTAL ELPANNEKRAFT	GWh	2,8	11,6	18,8	19,7	22,2

MILJÖPÅVERKAN FRÅN ENERGIPRODUKTION

Utsläpp i luft		2009	2008	2007	2006	2005		
Gemensamt Linköping								
Svavel	mg/MJ	20	10	17	24	15	årsmedel	
	ton	97	72	116	164	104	årssumma	
NO _x	mg/MJ	56	58	52	52	51	årsmedel	
	ton	272	404	353	358	339	årssumma	
Kraftvärmeverket								
Kolpannan	Stoft	mg/MJ	1,0	3,0	3,7	3,1	1,3	månadsmedel
	Zink	kg	66	118	162	178	80	årssumma
Inblandning av gummibränsle		%	41	40	40	40	39	viktprocent
Oljepannan	Stoft	mg/MJ	10,2	11	14	7	33	månadsmedel
Träpannan	Stoft	mg/MJ	2	2,8	3,3	1,0	1,8*	månadsmedel
Gärstadverket								
Avfallspannor	Klorväte	mg/Nm ³	0,6	0,4	3,2	0,4	1,8	månadsmedel
	Klorväte	ton	1,4	0,4	3,5	0,6	2,0	årssumma
Stoft	mg/Nm ³	0,56	0,15	0,4	0,6	2,3	månadsmedel	
	Dioxin	ng/Nm ³	0,03	0,035	0,027	0,10	0,18	besiktn.värde
Dioxin	gram	0,07	0,04	0,03	0,15	0,21	årssumma	
	Kvicksilver	mg/Nm ³	0,00008	0,0001	0,0004	0,0003	0,0007	besiktn.värde
Kvicksilver	kg	0,19	0,15	0,49	0,50	1,29	årssumma	
	Stoft	mg/MJ	12	ej i drift	ej i drift	ej i drift	13,1	månadsmedel
Gasturbin	Stoft	mg/MJ	ej i drift	ej i drift	ej i drift	12	12	besiktn.värde
Gemensamt Ljungsbro								
Svavel	mg/MJ	27	21	39	28	61	årsmedel	
	ton	0,75	1,0	2,4	2,1	1,4	årssumma	
NO _x	mg/MJ	103	85	108	99	148	årsmedel	
	ton	7,0	4,1	6,8	7,3	3,4	årssumma	
Katrineholm								
Svavel	mg/MJ	7,5	6,2	5,3	6,5	4,2	årsmedel	
	ton	7,1	4,7	4,0	4,8	3,2	årssumma	
NO _x	mg/MJ	64,1	51,7	57,9	70,5	59,9	årsmedel	
	ton	60,4	39,5	43,8	52,1	45,6	årssumma	
Utsläpp till vatten från Gärstadverket								
Flöde	m ³ /år	118 078	102 746	110 773	90 638	126 377	årssumma	
pH	–	8,4	8,5	8,3	8,1	8,5	årsmedel	
Bly	µg/l	2,3	1,9	2,0	4,6	3,6	årsmedel	
Kadmium	µg/l	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	årsmedel	
Kvicksilver	µg/l	0,4	0,4	1,8	0,6	1,0	årsmedel	
Ammonium	mg/l	49	48	48	41	75	årsmedel	
Klorid	mg/l	1 992	2 651	1 811	1 859	3 821	årsmedel	
Restprodukter								
Kolpannan	ton	11 476	10 360	12 375	17 372	8 507	årssumma	
Träpannan	ton	13 570	14 539	11 992	12 243	12 272	årssumma	
Avfallspannor	ton	88 967	89 506	86 471	60 419	91 189	årssumma	

*Besiktningsvärde

RENINGSUTRUSTNING VID ENERGIPRODUKTIONSANLÄGGNINGAR I FJÄRRVÄRMENÄTET

Avskild parameter	Reningsutrustning	Gärstadsverket			Kraftvärmeverket			Hettvatten-centraler	Tornby-verket	Ljungsbro-centralen	Cloetta-centralen	Katrineholm					
		panna 1, 2 och 3 avfall	gasturbinen ånga, dieselolja	panna 4 avfall	panna 1 kol, gummi	panna 2 olja/fett	panna 3 trä					panna 2 avfall	panna 3 biogas	panna 6 avfall	panna 1, panna 4 olja		
NO _x	rökgasåterföring	ja, panna 1	N/A		ja	ja	ja										
NO _x	NO _x -reduktion SNCR	ja	N/A	ja	ja	ja	ja		N/A			ja			ja		
NO _x	NO _x -reduktion SCR	N/A	ja	N/A	N/A	N/A	N/A		ja			nej	nej	nej	nej	nej	nej
NO _x stoft	låg-NO _x -brännare	N/A		N/A	N/A	ja	N/A		N/A								
Stoft	vatteninsprutning i brännare	N/A	ja *	N/A	N/A	N/A	N/A	ja **		ja	ja						
Stoft	elektrofilter	N/A					ja										
Stoft	cyklon				ja	ja	ja	ja ***		ja		ja	ja	ja			ja
Stoft, dioxiner, försurande ämnen	textilfilter + kalkinjicering	ja ****		ja ****	ja		N/A					ja		ja			
SO ₂	anpassad oljekvalitet	ja	ja	ja	N/A	ja	N/A	ja	ja	ja	ja						
SO ₂	våt rökgasrening	ja	N/A	ja	våt – torr	N/A	ja	N/A	N/A	N/A	N/A						
Metaller, försurande ämnen	våt rökgasrening	ja	N/A	ja	N/A	N/A	ja	N/A	N/A		N/A						
Energiutvinning	rökgaskondensering	ja		ja			ja					ja					
pH-höj., metaller	kondensatvattenrening	ja	N/A	ja	N/A	N/A	ja	N/A	N/A	N/A	N/A						
Ammonium, sot	ammoniumrening ur kondensat	nej	N/A	ja	N/A	N/A	ja	N/A	N/A	N/A	N/A	nej					
Dioxin	dioxinfilter	ja	N/A	nej	nej	nej	nej	N/A	N/A	N/A	N/A	nej	N/A	nej	N/A	nej	N/A

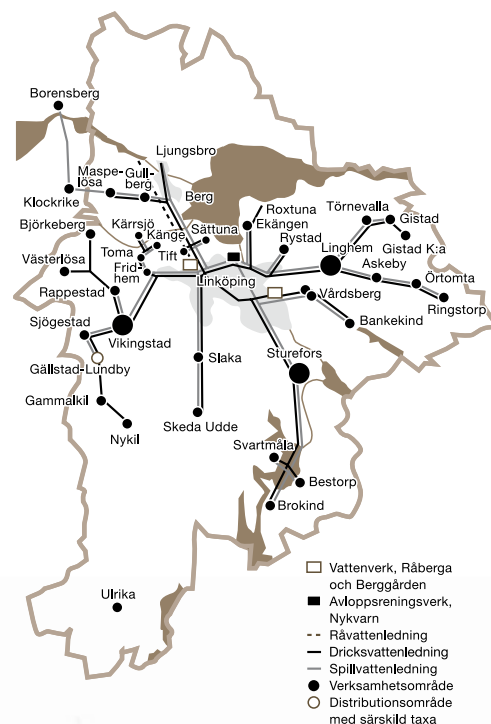
N/A = ej tillämpbar * = även NO_x-reduktion ** = gäller HVC 30, 60, 70, 90 *** = gäller HVC 10 **** = även koldosering

VATTEN OCH AVLOPP

Produktions- och ledningsuppgifter

	2009	2008	2007	2006	2005
Vattenproduktion, milj. m ³ *	13,0	13,4	13,3	13,1	13,4
Högsta dygnsförbrukning, 1 000-tal m ³	44,0	49,4	47,8	47,7	45,3
Tryckstegringsstationer, dricksvatten	20	20	20	20	20
Behandlat avloppsvatten, milj. m ³	15,3	15,4	16,4	16,3	15,2
Slammängd, ton TS (torrs substans)	2 800	3 000	3 200	3 100	2 800
Gasproduktion, milj. m ³	2,53	2,54	2,57	2,19	2,18
Pumpstationer, spillvatten	86	86	85	84	83
Totalt ledningsnät V+S+D, km	1 815	1 805	1 813	1 807	1 799
Abonnemang, externa	19 324	19 075	18 775	18 523	18 350
Nyttillkomna abonnemang	249	300	252	173	126
Antal vattenläckor	59	56	83	61	76

*Med ny teknik kalibrerades mätarna på plats vilket resulterade i 5 % volymminskning fr o m 2006.

DRICKSVATTENKVALITET

Berggården		2009	2008	2007	2006	2005
Färgtal		< 5	<5	<5	<5	<5
Turbiditet	FNU-enhet	0,11	0,07	0,10	0,06	<0,05
Konduktivitet	mS/m	16,7	16,7	16,8	17,1	16,7
pH		8,4	8,4	8,3	8,2	8,3
COD-Mn **	mg/l	1	1	1,1	1,1	1,0
Totalhårdhet ***	° dH	3,2	3,1	2,8	3,4	3,3
Alkalinitet	mg/l	47	48	47	48	49

Råberga		2009	2008	2007	2006	2005
Färgtal		<5	<5	<5	<5	<5
Turbiditet	FNU-enhet	0,11	0,07	0,06	0,05	<0,05
Konduktivitet	mS/m	19,7	18,5	18,2	19,4	18,8
pH		8,4	8,4	8,4	8,3	8,3
COD-Mn **	mg/l	2	2	2,4	2,2	2,2
Totalhårdhet ***	° dH	2,8	2,6	2,5	2,8	2,8
Alkalinitet	mg/l	52	46	47	45	46

** Rapportering i heltal fr o m 2008 *** Annan analysmetod för totalhårdhet nyttjas fr o m 2007

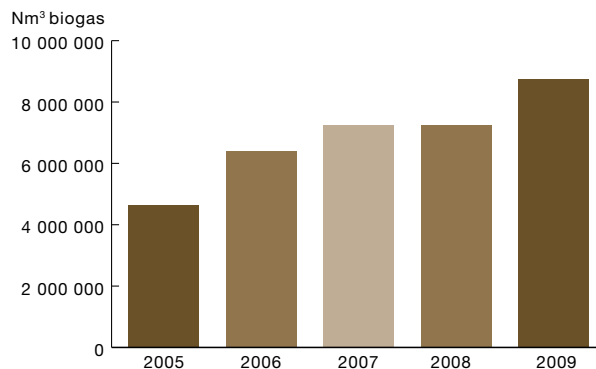
MILJÖPÅVERKAN FRÅN AVLOPPSRENING

Utsläpp till vatten		2009	2008	2007	2006	2005
Totalfosfor, P	ton/år	2,9	3,3	3,3	4,5	4,1
Totalkväve, N	ton/år	214	217	356	352	317
BOD ₅	ton/år	<76	84	91	100	99
COD-Cr	ton/år	<503	<530	577	<614	551
Suspenderad substans	ton/år	<143	137	121	167	148
Zink, Zn	kg/år	306	454	<917	<690	422
Koppar, Cu	kg/år	91	<70	88	<100	130
Bly, Pb	kg/år	<13	<13	<33	<20	18
Krom, Cr	kg/år	<24	<15	<84	<41	<17
Nickel, Ni	kg/år	83	81	105	97	80
Kadmium, Cd	kg/år	<1,2	<1,4	<3,3	<2,3	<0,9
Kvicksilver, Hg	kg/år	<0,38	<0,21	<0,24	<0,15	<0,6
Slam*						
Totalfosfor, P	g/kg TS	31	33	35	34	39
Totalkväve, N	g/kg TS	46	46	42	43	41
Nonylfenol	mg/kg TS	10	14	17	19	29
PAH	mg/kg TS	<1,2	<0,78	<0,54	0,59	0,61
PCB	mg/kg TS	<0,038	<0,040	<0,052	<0,054	0,044
Zink, Zn	mg/kg TS	514	514	524	737	544
Koppar, Cu	mg/kg TS	285	268	256	285	306
Bly, Pb	mg/kg TS	16	18	19	40	18
Krom, Cr	mg/kg TS	17	18	16	16	14
Nickel, Ni	mg/kg TS	15	15	14	15	20
Kadmium, Cd	mg/kg TS	0,7	0,8	0,9	1,2	1,1
Kvicksilver, Hg	mg/kg TS	0,6	0,5	0,7	0,9	0,6

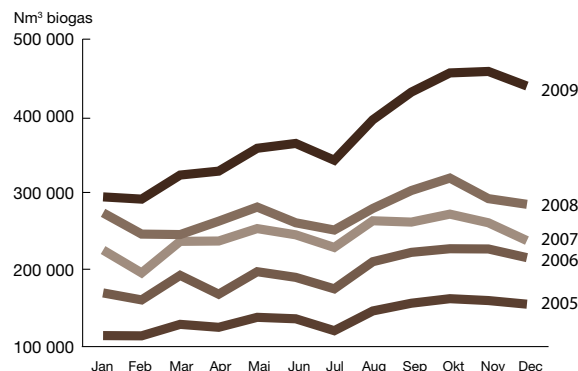
* Slamkvaliteten försämrad 2006 på grund av att orenat condensatvatten från Kraftvärmeverket tillfördes reningsverket.

BIOGAS

Svensk Biogas totalförsäljning

Svensk Biogas försäljning publika tankställen

AVFALL

Hushållsavfall, återvinning och farligt avfall

	Linköping					Katrineholm 2009
	2009	2008	2007	2006	2005	
Insamling av avfall från hushåll i Linköping						
Hushållsavfall inkl. grovavfall, ton/år	30 661	31 114 ²⁾	31 076 ²⁾	31 110	30 679 ²⁾	6 661
Grovavfall via återvinningscentralen	19 479	18 266	18 960	15 886	14 410	4 792
Trädgårdsavfall via ristippar och ÅVC	5 845	5 627	4 947	4 674	6 097	1 129
Hushållsavfall, kg/invånare	394	388 ³⁾	393 ³⁾	374	374 ³⁾	-
Farligt avfall, ton/år	250	248	247	280	246	79
Elektronikskrot, ton/år	1 027	950	1 456 ¹⁾	1 374 ¹⁾	1 261 ¹⁾	210
Batterier, ton/år	25/71 ⁴⁾	28	30	33	24	8
Kvicksilverhaltiga lampor/lysrör	302 812 st	360 346 st	338 257 st	312 800 st	331 372 st	76 440 kg
Kylmöbler, antal	8 435	8 048	9 970	6 174	9 018	2 540

¹⁾ Gäller hanteringen vid mellanlagret för farligt avfall vid Gärsstadverket, det vill säga för hela regionen.

²⁾ Avser bostäder.

³⁾ Inklusive grovavfall från återvinningscentraler och trädgårdsavfall.

⁴⁾ 25 ton enbart hushåll. Totalt 71 ton inkluderar företagets 46 ton.

DEPONERING

	Linköping					Katrineholm 2009
	2009	2008	2007	2006	2005	
Ej brännbart industri- och byggavfall, ton/år	9 000	11 300	10 400	9 500	10 200	1 907
Energiaskor, ton/år	16 400	11 300	10 200	13 500	28 100	4 883
Energiaskor, återvinning/mellanlager, ton/år ¹⁾	81 160	88 190	85 980	67 990	75 000	1 600
Slam och annat avfall från vattenrening vid avloppsreningsverk, ton/år ²⁾	20	100	200	100	100	811
Övrigt deponerat, ton/år	2 850 ³⁾	5 020 ³⁾	4 710 ³⁾	6 650 ³⁾	7 800 ³⁾	21 449 ⁴⁾

¹⁾ Exkl. återvunnen skrot och metall

²⁾ För Katrineholm anger siffran Avfall till avvattning

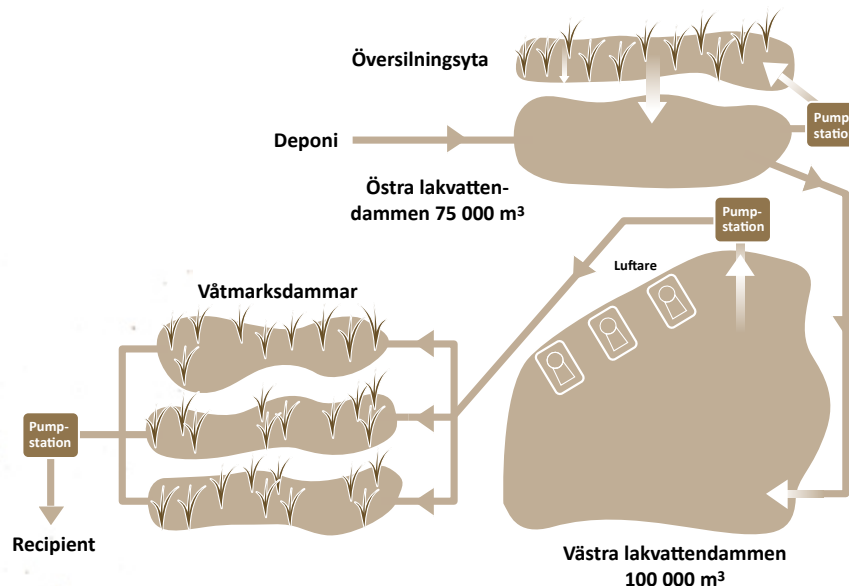
³⁾ Övrigt slam, asbestavfall, askvatten och metallhydroxidslam

⁴⁾ Varav 7 437 ton är förorenad jord, 6 307 ton schakt och 7 705 ton gjuterisand

LAKVATTEN

	OBEHANDLAT LAKVATTEN					EFTER LOKAL RENING				
	Linköping				Katrineholm	Linköping				Katrineholm
	2009	2008	2007	2006		2009	2008	2007	2006	
Flöde, m ³ /år	153 900	130 500	184 000	161 000	69 000	240 000	184 000	241 000	159 000	
Totalkväve, mg/l	90	100	96	103	71	40	31	47	69	13
Totalfosfor, mg/l	0,86	0,75	0,30	0,60	0,38	0,2	0,08	0,09	0,25	0,43
BOD (7), mg/l	137	113	46	127	7	4,8	3,1	3,5	10,0	7
TO, mg/l	90	93	65	102	-	31	29	27,5	34,5	-
Klorid (Cl-), mg/l	2 603	1 998	2 238	2 578	199	1 835	1 885	1 989	2 319	134

Från januari 2002 släpps det reade lakvattnet till recipient, vilket illustreras nedan.

Tekniska Verken i Linköping är ett regionalt företag som verkar för ett väl fungerande och långsiktigt hållbart samhälle. Vi har totalt cirka 280 000 privat- och företagskunder som drar nytta av våra produkter och tjänster – el, belysning, vatten, fjärrvärme, fjärrkyla, biogas, avfallshantering, bredband och konvertering miljöfordon - biogas.

Tekniska Verken svarar för flera av samhällets viktigaste basresurser. Vi är också ett utpräglat kunskapsföretag med ambition att finnas i teknologins frontlinje, där vi utvecklar och kommersialiserar innovativa koncept med omtanke om miljön. Vi är en av de världsledande inom avfallsförbränning för energiåtervinning och en av Europas största producenter av biogas för fordonsbränsle.

Där sunda idéer får utrymme och kraft att växa skapas de bästa förutsättningarna för människor att bo och arbeta – i dag och i framtiden. Det är grunden för vår strävan att skapa maximal nytta för våra kunder under mottot Din vardag – Vår drivkraft.

 TEKNISKA VERKEN
Din vardag - Vår drivkraft

Tekniska Verken i Linköping AB (publ)
Brogatan 1, Box 1500, 581 15 Linköping
Växel: 013-20 80 00, Kundservice: 013-20 81 80
info@tekniskaverken.se, www.tekniskaverken.se